Ушбу сонда: 2 ҲАҚ-ҲУҚУҚИМИЗНИ БИЛАЙЛИК, УНИ ҲИМОЯ ҚИЛА ОЛАЙЛИК 3 TV-ДАСТУРИ 4 ШАНБА-ДАМ ОЛИШ САҲИФАСИ

ISHONCH

ИНСОНГА НАФ КЕЛТИРИШ - ОЛИЙ БАХТ

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ ГАЗЕТАСИ

2002 йил 2 ноябр, шанба №173 (1390)

СЕШАНБА, ЧОРШАНБА, ЖУМА ВА ШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ

ШАҲРИСАБЗНИНГ ЖАҲОН ТАРИХИДА ТУТГАН ЎРНИ

Шаҳар юбилейи муносабати билан 1 ноябр куни «Шаҳрисабз шаҳрининг жаҳон тарихида тутган ўрни» мавзуида илмий конференция бўлиб ўтди.

Шаҳрисабзнинг 2700 йиллиги бу қадар кенг миқёсда нишонланаётгани мустақиллик шарофатидандир. Шаҳар тарихий обидаларининг ЮНЕСКО томонидан жаҳон мероси рўйхатига киритилгани бежиз эмас. Зеро, Шаҳрисабз дунё цивилизациясида муносиб из қолдирган қадимий шаҳарлар сирасига киради.

Анжуманда таниқли олимлар А.Сагдуллаев, Р.Сулаймонов, М.Исҳоқов, У.Қорабоев, У.Уватов ва бошқаларнинг шаҳар тарихига бағишланган маърузалари тингланди.

Илмий анжуманда Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси президенти Б.Йўлдошев, ЮНЕСКОнинг мамлакатимиздаги доимий вакили Майкл Барри Лейн сўзга чиқди.

(ЎзА).

ҚАШҚАДАРЁ ВОҲАСИНИНГ ЗУМРАД ГАВҲАРИ

ПРЕЗИДЕНТ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ ШАҲРИСАБЗНИНГ 2700 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ МАРОСИМДАГИ СЎЗИ

Ассалому алайкум, азиз ватандошлар!

Муҳтарам меҳмонлар!

Бугун қадимий Кеш воҳасида катта байрам, катта тантана.

Оллоҳ назари тушган Ватанимиз тарихининг энг кўҳна ва теран илдизларидан бири бўлган қадимий ва доимо навқирон Шаҳрисабз бугун ўзининг 2700 йиллик қутлуғ тўйини нишонламоқда. Дунёга ўзининг кўрку камоли, қаддибастини намоён қилмоқда.

Бу гўзал шаҳар бугун мана шу заминнинг умрбоқий қадриятларини, Ўзбекистон деб аталмиш юртимизнинг нақадар қадимий ва муқаддаслигини бутун жаҳонга намоён этмоқда.

Қадрли дўстлар!

Шаҳрисабз деганда биз, аввало олис замонларда аждодларимиз яшаган, тарихда гоҳ Гава Сўғда, гоҳ Наутака, гоҳ Кеш деб ном олган қадимий маконни тасаввур қиламиз.

Бу шаҳар ўзининг узоқ ўтмиши давомида не-не кунларни кўрмади. Тарих тўфонлари, босқинлар оқибатида неча бор вайронага айланиб, култепалар устида неча бор қайта тикланди.

Аммо на замоннинг мураккаб синовлари, на истилоюю урушлар, на табиий офатлар бу шаҳарни тарих саҳифасидан ўчира олмади.

Шу табаррук заминда дунёга келиб, унинг тарбиясини олиб вояга етган, доимо мағрур бўлиб яшаган инсонлар минг йиллар давомида мардлик ва бунёдкорлик намуналарини дунёга намоён этиб келди.

Шаҳрисабз деганда, даставвал хаёлимизда ўзининг ақл-заковати, беқиёс салоҳияти билан жаҳонни ҳайратга солган Амир Темур бобомизнинг ўлмас сиймоси жонланади.

Шаҳрисабз бу улуғ зотнинг бешигини тебратган, уни камолга етказган мўътабар маскандир. Бобокалонимизнинг эл-улусни бирлаштириш, она диёримизни босқинчилардан озод қилишида, жаҳон тарихида ўчмас из қолдирган буюк ва қудратли давлат қуришида айнан шу замин унга куч-қувват ва мадад берган.

Амир Темур бобомиз Шаҳрисабз ва Кеш воҳасини жони дилидан севган, қадрлаган, ҳатто ўз салтанатининг пойтахти қилмоқчи бўлган. Бу ерда қанча-дан-қанча гўзал ва бетакрор иншоотларни барпо этиб, шаҳарни қайта қуриб, бутун дунёга танитган, унинг ривожига чексиз ҳисса қўшган.

Соҳибқироннинг: «Кимки бизнинг қудратимизни билмоқчи бўлса, биз қурган иморатларни келиб кўрсин», деган сўзлари бугун ҳам ўз маъно-мазмунини йўқотган эмас.

Шаҳрисабз деганда тасаввуримизда аввало мангу яшил шаҳар, юлдузларга тўла беғубор осмон, юксак Ҳисор тоғлари намоён бўлади.

Ва, табиийки, Шаҳрисабз деганда, биз «Илму адаб қуббаси», деб эътироф этилган илм-фан, маданият ва нафосат масканини англаймиз. Бу шаҳар қадим-қадимдан ўзининг қўли гул усталари, моҳир ҳунармандлари билан шуҳрат қозонган.

Мана шу заминда қад кўтарган, етти иқлимга маълум ва машҳур Оқсарой, Дорус-саодат, Дорут-тиловат, Кўкгумбаз каби муҳташам обидалар ва бошқа бетакрор меъморий ёдгорликлар, шу тупроқдан топилган ноёб осори атиқалар бу ҳақиқатни яққол тасдиқлайди.

Шу муборак юрт фарзандлари бўлган Абу Муҳаммад Кеший, Шамсиддин Кулол ва Ҳазрати Башир каби азиз-авлиёлар, Фироқий ва Хиромий, Равнақий ва Фақирий сингари шоиру алломалар Шаҳрисабз довруғини дунёга таратган.

Жаҳон маданияти хазинасига беқиёс ҳисса қўшган Хусрав Деҳлавий, Мирзо Бедил, Мирзо Ғолиб каби мумтоз сиймоларнинг насл-насаби Шаҳрисабз заминидан чиққани ҳам бу тупроқнинг илоҳий хосиятидан далолат беради.

Шу ўринда, азиз дўстларим, сизларнинг эътиборингизни сирли бир аломатга қаратмоқчиман.

Жаҳонгир Мирзо мақбараси ёнида бугун ҳам яшнаб турган қадимий чинорларни кўпчилигимиз кўрганмиз. Мен ҳар гал бу ерда бўлганимда, бундай дарахтлар фақат муқаддас жойларда ўсади, деган фикр беихтиёр кўнглимдан ўтади. Балки бу чинорларнинг ниҳолини бир пайтлар Амир Темур бобомиз ўз қўли билан экkan бўлса, ажаб эмас, деб ўйлайман.

Ва Шаҳрисабзнинг муқаддас тимсоллари бўлмиш бу азамат дарахтларни илоҳий бир куч асраб, бугунги ва келажак авлодларга етказиб келаётгандек туюлади.

Азиз дўстлар!

Бугун Шаҳрисабз файзу таровати билан кўзларни қамаштириб, жаҳон эътиборини ўзига қаратиб турибди. У жаҳон цивилизациясининг энг қадимий шаҳарларидан бири сифатида нуфузли халқаро ташкилот бўлмиш ЮНЕСКО томонидан эътироф этилган ва Бутунжаҳон мероси рўйхатига киритилган.

Ҳеч шубҳасиз, Шаҳрисабз ва Қашқадарё воҳасининг нақадар катта тарихий ва маданий меросга эга экани, унинг бетакрор ер ости ва ер усти бойликлари ҳақида гапиришимиз бугун албатта ўринлидир.

Бугун бу ҳақиқатни нафақат Марказий Осиё минтақаси, балки бутун дунё тан олмоқда.

Лекин мендан бу юртнинг энг ҳақиқий бойлиги ҳақида сўраса, ҳеч иккиланмасдан, Яратганнинг назари тушган бу юртнинг асосий бойлиги мана шу заминда яшаётган бағрикенг, мард ва ориятли, кўп-кўп қийинчилик ва синовларда тобланган, яхшиликни ҳеч қачон унутмайдиган Қашқадарё эли ва халқи, деб жавоб берган бўлур эдим.

Мен сиз, қашқадарёлик қадрдонларим билан елкама-елка, ҳамфикр бўлиб меҳнат қилган, ҳаётимнинг азиз дамларига айланган кунларимни ҳеч қачон унутмайман. Ўша мураккаб даврда сизлар менга билдирган ҳурмат ва ишончни, таъбир жоиз бўлса, менга қанот берганингизни умрбод миннатдорлик билан эслайман.

Қадрли ватандошлар!

Бизнинг истиқлол йилларида Шаҳрисабз марказида соҳибқирон Амир Темур бобомизнинг муаззам ҳайкалини тиклаганимиз, бу муборак заминда ётган буюк зотларнинг мақбараларини обод қилиб, аждодларимиз руҳи олдидаги фарзандлик бурчини адо этганимиз янги тарихимиздаги катта, унутилмас воқеадир.

Бу юртнинг чиройига чирой, салоҳиятига яна салоҳият қўшадиган ибратли ишларни давом эттиришимизга ҳеч қандай шубҳа йўқ. Ва Шаҳрисабз нафақат деҳқончилик, саноат, ҳунармандчилик ва маданият масканига, балки бутун дунёдан зиёратчи ва сайёҳлар оқиб келадиган гўзал ва замонавий шаҳарга айланиши муқаррар.

Бу йил Шаҳрисабз, бутун Қашқадарё аҳлининг барча соҳаларда омади келди. Мен фурсатдан фойдаланиб, қишлоқ хўжалиги учун табиий шароит оғир бўлган мана шу мавсумда белни маҳкам боғлаб, фидокорона меҳнат қилган, мамлакатимизда энг кўп - 684 минг тоннадан зиёд ғалла, 420 минг тоннадан ортиқ пахта ҳосили етиштирган азамат деҳқонларни, сиз, лафзи ҳалол қашқадарёликларни қўлга киритган улкан ғалабангиз билан чин қалбимдан табриклайман ва ўзимнинг чексиз ҳурматимни билдираман.

Ҳурматли дўстлар!

Мана шу унутилмас, қувончли кунда менинг суянчим, таянчим бўлган сиз, Қашқадарё ёшларига, сизнинг тимсолингизда бутун Ўзбекистон ёшларига бир даъват билан мурожаат қилмоқчиман.

Аслида бу менинг даъватим эмас, балки улуғ аждодларимизнинг бизга қолдирган ўлмас маънавий ўгитларидир. Мен шу даъватни сизларга яна бир марта эслатмоқчиман.

Ғурур-ифтихоримиз тимсоли бўлмиш Амир Темур бобомизнинг худди шу заминда туриб, келгуси наслларга қарата айтган «Биз киммиз, кимларнинг авлодимиз?» деган сўзлари ҳеч қачон ёдингиздан чиқмасин.

Токи юрагингизда ўт, билагингизда куч-қудрат бор экан, Ўзбекистон жаҳон ҳамжамиятида ўз ўрнини эгаллаб бораётган бугунги кунда ана шу даъватга ҳамиша муносиб бўлинг.

Биз дунёда ҳеч кимдан кам бўлмаймиз, деб кўтарган истиқлол байроғини, ҳуррият байроғини сизлар янада баланд кўтарасиз, деб ишонаман.

Азиз ватандошларим!

Мен ушбу ҳаяжонли лаҳзаларда Шаҳрисабз элини, бутун халқимизни бугунги шодиёна билан яна бир бор қутлар эканман, сизларнинг очиқ чеҳрангизга боқиб, мана шундай ёруғ кунларимиз кўп бўлсин, Қашқа воҳасининг зумрад гавҳари - Шаҳрисабз дунё тургунча турсин, дейман.

Икки минг етти юз йиллик тарихни ўз елкасида кўтариб турган бу афсонавий шаҳар қошида бош эгиб, унинг шуҳратини дунёга тараннум этаётган сиз, азиз юртдошларимга таъзим қиламан.

Мен ноёб асрий обидаларимизни кўз қорачиғидек сақлаб келаётган, кенг кўламдаги таъмирлаш ва бунёдкорлик ишларини амалга ошираётган, янги-янги иншоотлар барпо этаётган моҳир қурувчи ва усталаримиз, муҳандис ва меъморларимизга, мана шу савобли ишларга муносиб ҳисса қўшаётган барча инсонларга ўз номимдан, бутун халқимиз номидан самимий миннатдорлик билдираман.

Бугунги шодиёнамизда иштирок этаётган ЮНЕСКО халқаро ташкилоти ва хорижий элчихоналар вакилларига чин дилдан ташаккур айтаман.

Ҳаммангизга сиҳат-саломатлик, бахт ва омад, хонадонларингизга файзу барака ёр бўлсин.

Бугун жаҳон тарихи ва маданияти тараққиётида алоҳида ўрин тутган Шаҳрисабз шаҳрининг 2700 йиллиги кенг нишонланмоқда. Зеро, шу йил 29 март куни Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси «Шаҳрисабз шаҳрининг 2700 йиллигини нишонлашга тайёргарлик кўриш тўғрисида» қарор қабул қилган эди. ЮНЕСКО томонидан мазкур шаҳарга асос солинганлигининг 2700 йиллигини нишонлашда ушбу халқаро ташкилотнинг иштирок этиши ҳақида қарор қабул қилингани эса буюк бобокалонимиз, соҳибқирон Амир Темур ватани кўҳна Кеш - Шаҳрисабзга нисбатан жаҳоний эътибор ва эътирофнинг яна бир яққол далили бўлди.

Шаҳар юбилейи муносабати билан Оқсарой, Дорут-тиловат, Дорус-саодат мажмуалари, Чорсу савдо гумбази, Чубин мадрасаси каби тарихий обидалар таъмирланди. Қурилиш, ободонлаштириш, аҳолини газ ва ичимлик сув билан таъминлашни, алоқа, транспорт, соғлиқни сақлаш ва коммунал хизмат кўрсатишни янада яхшилаш борасида кенг кўламли ишлар бажарилди.

Энг муҳими, байрам тараддуди мустақиллик туфайли мамлакатимизда Президентимиз Ислом Каримов раҳнамолигида ҳақиқий тарихимизни тиклаш ва ўрганиш, неча минг йиллик қадриятларимизни қарор топтириш, ўзлигимизни теран англаш, қадимий шаҳарларимиз, азиз-авлиёлар қадамжоларини обод қилиш борасидаги улуғвор ишларнинг изчил давоми сифатида кишиларимизни ғоят руҳлантириб юборди.

... Яшил шаҳар. Оқсарой. Кўкгумбаз. Бугун Шаҳрисабзга дахлдор номлардаги ана шу рангинлик, кеч хазонрез фасли эканига қарамай, шаҳарнинг ҳусн-тароватида ҳам ўз аксини топгандек. Бобокалонимиз Амир Темур қурдирган муаззам обидаларнинг нақшинкор кошинлари кўзни қамаштиради. Бошқа бир буюк бобомиз - Али-

шер Навоий ҳазратларининг табаррук излари қолган қадимий кўчалар гавжум. Байроқлар, гуллар сурурбахш, байрам кайфиятидаги ҳамюртларимиз юзидаги табассум эса офтобдек беҳад ёқимли.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг 1 ноябр куни мазкур сана муносабати билан Шаҳрисабзга ташрифи Кўкгумбаз масжиди зиёратидан бошланди.

Ислом Каримов таъмирдан кейин янада кўркамлашган, яшарган, янгиланган, умри узайган тарихий обидаларни кўздан кечирар экан, яқинда - 14 октябр куни Шаҳрисабзга сафари чоғида бу иншоотлар таъмири юзасидан билдирган таклиф ва тавсиялари кўнгилдагидек амалга оширилганидан мамнуниятини яширмади.

Жаҳонгир Мирзо мақбараси ёнидаги кўкка бўй чўзган қадимий ва азим чинорларнинг ёши аниқланиб, улар давлат муҳофазасига олингани ҳақида лавҳалар ўрнатилди. Айниқса, ана шу асрий чинорлар пойидаги лавҳалардан бирида Юртбошимиз лутф этган қуйидаги сўзларнинг қайд этилгани зиёратчиларни тўлқинлантириб юбориши табиий: «Муқаддас жойдагина аждодлар эккан дарахтлар ўсади ва муқаддас куч уларни асрлар оша асрайди».

Мамлакатимиз раҳбари бу азим чинорларни асраб-авайлаш, тарихий обидалар-

ни авлодлар учун мана шундай гўзал ва навқирон ҳолда сақлаш катта масъулият ва шараф эканини яна бир бор уқтирди.

Шундан сўнг Президентимиз шаҳар юбилейининг асосий тантаналари ўтадиган Амир Темур майдонига йўл олди.

Кўҳна Кеш ўз тарихида турфа байрамларни кўп кўрган. Аммо бугунги айём ўзининг бетакрор шукуҳи ва таровати билан уларнинг ҳеч бирига ўхшамайди. Майдон марказидаги улкан амфитеатр мамлакатимизнинг барча вилоятларидан келган вакиллар, воҳа фаоллари, чет давлатларнинг мамлакатимиздаги элчилари, хорижий ва маҳаллий оммавий ахборот воситалари ходимлари билан гавжум.

Президент Ислом Каримов тантанали маросим иштирокчиларини, улар сиймосида бутун халқимизни қадим шаҳарнинг қутлуғ тўйи билан муборакбод этди.

ЮНЕСКОнинг мамлакатимиздаги доимий вакили Майкл Барри Лейн йиғилганларни мазкур нуфузли халқаро ташкилот Бош директори Коичиро Мацуура номидан самимий қутлар экан, қадимги Кешнинг жаҳон тараққиётида тутган ўрнини юксак баҳолади.

Қашқадарё вилояти ҳокими Б.Ҳамидов, меҳнат фахрийси Э.Бозоров, Зулфия Давлат мукофоти совриндори, Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети ҳузуридаги лицей ўқувчиси Г.Эргашева юртимизда миллий қадриятларимизни тиклаш, бой тарихимизни тўлалигича ўрганиш борасида амалга оширилаётган улкан ишлар, жумладан, қадимий Шаҳрисабзнинг бугунги тўйи учун Юртбошимизга миннатдорлик сўзларини изҳор этди.

Шаҳар юбилейига бағишланган томошалар бошланди. Театрлаштирилган дастурларда кўҳна Кешнинг олис ва шонли тарихи, бугунги куни теран бадиий лавҳаларда гавдалантирилди.

Куй қўшиққа, қўшиқ рақсга уланди. Истиқлол, истиқбол, юрт озодлиги ва ободлиги, халқимизнинг фаровон ҳаёти, тинч ва осойишта турмушимиз васф этилган жўшқин қасидалардан руҳланиб, кўнгилда шукроналик туйғулари мавжланади. Шундай кезларда хаёлдан Президентимиз Шаҳрисабз обидаларини зиёрат этиш чоғида айтган қуйидаги сўзлари кечади:

«Муқаддас жойлар доимо юртни асрайди».

Ғулом МИРЗО,
Абдужалол ТАЙПАТОВ,
ЎзА махсус мухбирлари.
Абдувоҳид ТЎРАЕВ,
ЎзА олган суратлар.

СИЗНИ МУКОФОТЛАР КУТМОҚДА

Обуна - 2003

Донишмандларнинг айтишича, инсон баҳорда ўн йилга ёшариб, кузда ўн бир йилга улуғлик касб этар экан. Табиат айнан ушбу фаслда қаймоқ боғлаб, йил бўйи униб-ўсишда бўлган наботот оламининг таъм олиши, пишиб етилиши ҳам шу боисдир. Бугун бепоён пахта майдонлари-ю боғу роғларга, мева-сабзавот экинлари йиғиштириб олинаётган далаларга боқиб бунга яна бир карра ишонч ҳосил қиламиз.

Куз яна шуниси билан аҳамиятлики, айнан шу фаслда киши ўзини маънавий омилларга эҳтиёжманд сезади. Бунинг тасдиғи ўлароқ ҳозир жойларда матбуот нашрларига, хусусан, «Ишонч» ва «Ишонч-Доверие» газеталарига келгуси йил учун обуна қизғин давом этаётир. Бу ҳақда республика Агросаноат мажмуи ходимлари касаба уюшма Марказий қўмитаси раиси Шамсиддин Эсонбоев мухбиримиз З.Рихсиевга қуйдагиларни ҳикоя қилиб берди:

— Обуна, бу аслида ўзига хос сўров, газета билан газетхонларнинг ўзаро жонли мулоқоти, муносабатларни ойдинлаштириб олиш учун берилган имкониятдир. Ҳар ким ўз дунёқараши, билим даражаси ва касб-коридан келиб чиққан ҳолда у ёки бу нашрни танлайди. Лекин «Ишонч» ва «Ишонч-Доверие» газета саҳифаларини кўздан кечирган одам ўзини қизиқтирган кўпгина саволга жавоб топади, десам муболаға эмас.

Меҳнаткашлар билан учрашув чоғида улар, айниқса, «Ҳуқуқий маслаҳатхона» рукни остида берилаётган материалларни қолдирмай кузатиб бораётганликларини, шунингдек, иш ҳақи ва товон пулларига оид мавзу доирасида чоп этилаётган танқидий-таҳлилий чиқишларни синчковлик билан мутолаа қилаётганликларини айтмоқдалар. Анъана тусини олган «Шанба-дам олиш саҳифаси»га ҳам қизиқиш катта эканлигини таъкидлашни истардим.

Сўз — исботи билан, дейди доно халқимиз. Хабар қилишларича, сиёсий етуклик синовига айланган ушбу тадбирга жойларда жиддий муносабатда бўлинмоқда. Хусусан, Қорақалпоғистон Республикаси, Хоразм, Фарғона ва Наманган вилоятлари ҳамда Тошкент шаҳрида тарғибот-ташвиқот ишлари яхши натижа бераётганлиги кўзга ташланмоқда.

1 ноябрга олинган маълумотга қараганда, Хоразм вилояти агросаноат мажмуи ходимлари Боғот, Қўшкўпир, Хазорасп, Шовот, Янгиариқ, Янгибозор туман бўлимлари, шунингдек, «Пахтасаноатсотиш» вилоят бошқармаси касаба уюшмалари имкониятдан келиб чиққан ҳолда ўзлари белгилаган режани ортиғи билан бажарганлар.

Сўнгги олинган хабарда айтилишича, Қўқон шаҳар ва Чортоқ туман тармоқ қўмиталари ҳам ўз газеталарига ҳурмат-эҳтиромларини амалда кўрсата билдилар.

Албатта, меҳнатга яраша рағбат ҳам бўлиши керак. Марказий қўмита обунада ўзини кўрсатган вилоят тармоқ қўмиталарини қимматбаҳо буюм-рангли телевизор билан мукофотлаш хусусида қарор чиқарган. У кимга насиб этади, ҳозирча бир нарса дейиш қийин. Ҳар ҳолда унга Хоразм ва Фарғона вилоятлари энг асосий даъвогар бўлиб туришибди.

Дарвоқе, биз ўтган йили деярли барча вилоят тармоқ қўмиталаримизни телефон-факс аппарати билан тақдирлаган эдик. Улар расман мукофот сифатида қабул қилиниб олинган бўлса-да, амалда бугунга келиб ушбу аппаратлар ўзаро алоқаларимизни мустаҳкамлашга, зарур ҳужжатларнинг зудлик билан жойларга етказилишига хизмат қилмоқда.

Ўз навбатида вилоят, туман ва хўжаликлар ҳам ўз мукофотларини таъсис этишган. Жумладан, агросаноат мажмуи ходимлари Хоразм вилоят қўмитаси куни кеча Янгибозор туман тармоқ қўмитасига тантанали суратда телевизор тақдим этди. «Пахтасаноатсотиш» вилоят бошқармаси тармоқ қўмитаси раиси эса бешта энг кам иш ҳақи миқдорида рағбатлантирилди.

Бозор муносабатларининг тараққий топиши нафақат иқтисодий мезонлар билан, айни вақтда маънавий камолот билан ҳам узвий боғлиқдир. Ҳар икки шарт тўлиқ бажарилган тақдирдагина муайян натижага умид боғлаш мумкин. Биз ўша кунларга қанчалар тез етиб келсак, эзгу мақсадимизга шунча тез эришамиз.

ТАҲРИРИЯТДАН: «Ишонч» ва «Ишонч-Доверие» газеталари таҳририяти ҳам обунада ўзини кўрсатган, бунда тарғибот-ташвиқот ишларини намунали йўлга қўйган ташкилот, хўжалик, муассаса касаба уюшма қўмиталари, етакчилари ва фаолларини вилоят касаба уюшма кенгашлари тавсиясига биноан қимматбаҳо буюм ва пул мукофотлари билан тақдирлашга қарор қилди.

Мукофотлар сизни кутмоқда, азизлар!

Савоб ишни ҳар ким, ҳар куни қилиши керак

Мустақил юртимизда тадбиркорликка кенг йўл очиб берилган. Президентимизнинг тадбиркорликни, якка тартибдаги меҳнат фаолиятини ривожлантириш ҳамда рағбатлантириш борасидаги бир қатор Фармонлари, ҳукумат қарорлари ишбилармонлар учун кўплаб имтиёзлар, қулайликлар яратмоқда. Тадбиркорлар ва уларнинг ҳақ-ҳуқуқларини ҳимоя қилувчи қонунлар қабул қилинган.

САХОВАТЛИ КИШИЛАР

Ўзбек халқининг ўзигагина хос бўлган ибратли удумлари бор. Хайрия, саховат ишлари, қийналиб қолган кишиларга кўмак бериш, ёлғизларга суянчиқ бўлиш ана шундай фазилатлар жумласига киради. Шу боис, тадбиркорларимиз саховат борасида кўплаб ибратли ишларни амалга оширмоқдалар.

Бўка тумани марказида жойлашган «Техчорвасервис» шўъба корхонаси ҳақида ана шундай илиқ гапларни айтиш мумкин. Корхона асосий фаолиятдан ташқари 40 гектар ерда пахта, 40 гектар ерда ғалла етиштиради. 80 нафар киши меҳнат қиладиган жамоада ишчи ва хизматчилар учун қулай иш шароитлари яратилган. Маошлар ўз вақтида тўланиши билан бир вақтда бу ерда меҳнаткашларни ижтимоий ҳимоялаш ишлари ҳам яхши йўлга қўйилган. Жумладан, ўтган йилда меҳнатни рағбатлантириш учун 685 минг сўм сарфланган бўлса, жорий йилнинг ўтган 9 ойида бу рақам 1 миллион 365 минг 286 сўмга етказилди.

Бундан ташқари, байрамларда жамоанинг ҳамма аъзолари чиройли дастурхон атрофига таклиф этиладилар. Масалан, юртимизнинг энг катта шодиёнаси — мустақилликни нишонлаш ажойиб тарзда ўтди, илғорларни моддий рағбатлантириш учун 76 минг сўм ажратилда. 8 март, Наврўз, ҳосил байрами кунларида ҳам дастурхонлар ёзилиб, кўпчиликка мукофотлар берилди.

Ишчи ва хизматчиларнинг маданий дам олишлари, саёҳатларга чиқишлари учун 245 минг сўм сарфланди. Ходимларнинг саломатликларини сақлаш учун 300 минг сўм, уларга бепул тушлик ташкил этиш учун 890 минг сўм ажратилди.

Тадбиркор Раҳим Ёқубов ушбу корхонани ташкил этиб, Бўка шаҳрининг ободончилиги, байрамларни ўтказиш, кам таъминланган оилаларга, ёлғиз қарияларга моддий ёрдам бериш борасида ҳам кўплаб ибратли ишларни амалга оширмоқда. «Меҳрибонлик уйи»га бу йил 350 минг сўмлик кийим-кечаклар ҳадя этилди. Туман футбол клуби, марказий шифохона, кам таъминланган оилалар ва 5-мактабга моддий ёрдам кўрсатилди. Ишчи ва хизматчиларга, маҳаллаларда, байрамларда ўтказиладиган тантаналарга буғдой, ун, пиёз, гуруч тақсимланди. Моддий ёрдам ва хайрия ишларига ҳаммаси бўлиб 2 миллион 72 минг 644 сўмлик маблағ сарфланди.

Бўка туманида фаолият юритаётган 828 нафар тадбиркорнинг кўпчилигини ҳомийлик ёрдамларини аямайдиган кишилар ташкил этади. Улардан 40 фоизи деҳқончилик билан шуғулланса, қолганлари турли қурилиш, таъмирлаш, сервис хизмати, халқ ҳунармандчилиги билан банд. Ишбилармонлардан «Олим» хусусий дорихонаси 12 нафар болага суннат тўйи қилиб берди. «Фурқат» кичик корхонасининг раҳбари Тамара Бўсинова ҳам ўз маблағи ҳисобидан меҳрибонлик уйининг бир гуруҳ болаларига меҳр-оқибат кўргазди. Хуллас, мактабларни, боғчаларни таъмирлаш ишларига, иситиш тизимини янгилашга, маҳаллалардаги оммавий тадбирларни ўтказишга ўз маблағлари билан ҳисса қўшиб келмоқдалар.

Абдусалом ХУДОЙБЕРДИЕВ,
Бўқа тумани тадбиркорлар ва товар ишлаб чиқарувчилар палатасининг раҳбари.

«Намангантекстил» очиқ турдаги акционерлик жамиятида 5375 нафар ишчи-хизматчи меҳнат қилади. Меҳнаткашларни ижтимоий ҳимоялаш ва соғлиқларини тиклаш борасида ибратли ишлар амалга оширилмоқда. Ҳусусан, ишчиларни сиҳатгоҳларда имтиёзли дам олдириш, таътил муддатларини мазмунли ўтказишда кархона касаба уюшма қўмитаси алоҳида ўрин тутади.

Суратларда: корхона фаолиятидан лавҳалар.

И.ҲАСАНОВ олган суратлар.

Ислоҳот инсон учун

ИМТИЁЗЛИ ОМОНАТ ТУРЛАРИ

Бозор иқтисодиётининг асосий таркибий қисмларидан бири соғлом рақобат учун шарт-шароитнинг мавжудлигидир. Маълумки, ривожланган давлатларда банклар ўртасида мижозларни сақлаб қолиш ва жалб этиш омилларидан бири эркин рақобат кураши, намунали банк хизмати кўрсатиш ва янги-янги хизмат турларини ташкил этишдир.

Республикамизда фаолият кўрсатаётган банклар қаторида Давлат-тижорат Халқ банкининг ҳам ўз ўрни бор. Бугунги кунда банкларда халқаро андозаларга жавоб берадиган бухгалтерия янги иш режасининг жорий этилиши муҳим ютуқ ҳисобланади. Улардаги ҳисоб-китоб ва таҳлил ишларини такомиллаштириш, назорат самарадорлигини ошириш ҳамда фаолиятга оид маълумотларни олишни енгиллаштириш зарурати пайдо бўлди. Банклар аниқ режа асосида иш юритишяпти. Бу мижозларнинг қимматли вақтини тежамоқда.

Навбаҳор туман Халқ банки ходимлари ҳам хорижий технологиялар билан жиҳозланган бинода, замонавий компьютерлар ёрдамида 70 дан ортиқ ҳуқуқий ва 22 минг нафардан зиёд жисмоний шахсларга хизмат кўрсатаётир. Унинг бугунги кунда туманларда 8 та шохобчаси бор. Жорий йилнинг ўтган 9 ойи мобайнида туман аҳолисининг ижтимоий ҳимояга ажратилган 333,6 миллион сўми шу шохобчалар орқали эгаларига етказилди.

Банкнинг асосий вазифаси туманда ижтимоий-иқтисодий барқарорликни таъминлаш, аҳолига беминнат хизмат кўрсатиш, ҳар бир ишчи-хизматчининг меҳнат ҳақини, омонатини ўз вақтида бериб, иқтисодий ривожланишга ҳисса қўшишдир. Мақсадга эришилаётгани боис туман Халқ банкида мижозлар сони тобора ортмоқда. Аҳолининг ижтимоий ҳимояга муҳтож қатламини муҳофаза қилишга жиддий эътибор бериляпти. Бу йўналишдаги хизматлар талаб даражасида амалга оширилаётир.

Ҳурматли Президентимиз ёшларга меҳрибонликни кучайтириб, таълим кредити ҳақида Фармон чиқарди. Унга асосан тушган аризаларга кўра 28 нафар талабага 7,5 миллион сўмлик таълим кредити ажратилди. Банкдаги тадбиркорлар бурчагида якка тартибда фаолият кўрсатаётган тадбиркорларга зарур маълумотлар ёзиб қўйилган.

Аҳолининг бўш маблағларини омонатга жалб қилиш мақсадида кўплаб омонат турлари жорий этилди. «Қадрият», «Мустақиллик», «Нуроний», «Аср совғаси», «Фахрий», «Олтин куз», «Тадбиркор» сингари омонат турлари ҳар икки томон учун фойдали бўлаётир. Яъни банкка қўйилган маблағдан ҳам омонатчи, ҳам банк фойда кўриб, шу тариқа бутун туман ижтимоий-иқтисодий ривожига ҳам ҳисса қўшилмоқда. Шу омонатлар ҳисобидан кичик ва ўрта бизнес ривожланади.

– Банкимизнинг кредит қўйилмаси миқдори ошиб бормоқда, – дейди туман халқ банки бўлим бошқарувчиси Адиз Карабаев. – Шундан ўрта муддатлиси 7 миллион сўмни ва узоқ муддатлиси 38,5 миллион сўмни ташкил этди.

Туман асосан пахтачиликка, боғдорчиликка ва қисман чорвачиликка ихтисослашганлиги сабабли мижозларнинг кўпчилиги хусусий тадбиркорлар, деҳқон хўжаликлари. Ҳозир кредит олиб иш бошлаган 20 нафарга яқин хусусий тадбиркор ўз ишининг ривожидан мамнун. Масалан, «Доришунос» хусусий ишлаб чиқариш корхонаси бошлиғи Эргаш Нормуродов 3 гектар ерга наъматак экиб, катта наф келтирмоқда. Бу йил улар 5 тоннадан зиёд ҳосил йиғиштириб олдилар. Маҳсулот Тошкент фармацевтика заводига топширилиб, яхши даромад қилинди. Натижада халқ банкидан олган қисқа муддатли қарз вақтида қайтарилди. «Яшил гиёҳ» корхонаси бошлиғи Гулнора Намозова ҳам кредитдан унумли фойдаланиб, хайрли ишларга бел боғлади. «Гўзал» хусусий савдо фирмаси бошлиғи Мамадиёр Ҳаитов эса аҳолига намунали хизмат кўрсатиш ниятида туман марказида 90 ўринли ошхона қуриб, ишга туширди.

А.НОРБОЕВ,
Навоий вилояти.

ҲАЁТ ТАЛАБИ

Самарқандда АҚШнинг «Street Law» - амалий ҳуқуқ дастури доирасида академик лицей ва коллежлар ҳуқуқшунос ўқитувчиларининг «Ҳуқуқий таълимнинг интерактив усуллари» мавзуида анжуман бўлиб ўтди.

Анжуманда «Давлат ва ҳуқуқ асослари» фанини ноанъанавий: ўзаро мулоқот, саҳнавий кўринишлар, кичик гуруҳларга бўлиниб, муаммоли вазиятларни ҳамкорликда ҳал этиш усуллари бўйича машғулотлар олиб борилди.

Семинарда фаол иштирок этган Самарқанд банк коллежи ҳуқуқшунос ўқитувчиси Баҳром Тўрахонов Тошкентда ўтказиладиган «Давлат ва ҳуқуқ асослари» фани қўлланмаси муаллифлари анжуманида ўз маърузаси билан қатнашиш ҳуқуқини қўлга киритди.

(ЎзА)

САЙЁРАМИЗ САДОСИ

ҲУКУМАТ ОГОҲЛАНТИРДИ

Маълумки, анчадан бери Канада ҳукумати АҚШнинг Ироққа нисбатан куч ишлатиш режаларини унчалик маъқул кўрмай келмоқда. Мабодо, ҳарбий операциялар бошланса, Канаданинг бу жараёнга қўшилмаслиги ҳам айтилган эди. Куни-кеча Канада ҳукумати яна бир тадбирни амалга оширди. Барча маҳкамалар мазкур мамлакат маъмурларининг огоҳлантиришини ошкор қилдилар. Гап шундаки, Араб миллатига мансуб Канада фуқароларидан АҚШга ва жаҳоннинг бошқа хавфли нуқталарига боришдан тийилиш талаб қилинди. Чунки, АҚШ мамлакатга кираётган араб давлатлари фуқароларини рўйхатдан ўтказиш жараёнларини янада қатъийлаштирди.

МУЗОКАРАЛАР ЯРИМ ЙЎЛДА

Япония билан Корея Халқ Демократик Республикаси ўртасидаги муносабатлар сўнгги кезларда бир қадар ижобий изга туша бошлади. Икки давлат ўртасидаги иқтисодий, ижтимоий ва маданий алоқаларни янги савияга кўтариш таомиллари тобора авж олмоқда. Яқинда Япония билан КХДР ўртасидаги навбатдаги музокаралар ниҳоясига етди. Бироқ, Шимолий Кореянинг ядровий қуроллар ишлаб чиқариш тўғрисидаги режаларини йўққа чиқариш борасидаги саъй-ҳаракатлар натижа бермаётир. Бу гал ҳам шундай бўлди. Музокаралар аросатда қолди.

БАЙРАМ ЯХШИ, БИРОҚ...

Байрам бўлмайдиган мамлакатнинг ўзи йўқ. Аммо байрамдан байрамнинг фарқи бор. Ҳиндистонда чиқадиган «Экономик таймс» газетасининг ёзишича, энг кўп саналар нишонланадиган давлат бу Ҳиндистон экан. Бу ерда йилнинг 24 куни байрамга кетади. Бундан кейинги ўринларни непалликлар, эронликлар эгаллаидилар. Уларда йилнинг 21 куни байрам қилинар экан. Японлар эса 15 кун билан чегараланишган. Энг меҳнаткаш одамлар Босния ва Ҳерцоговинада яшашар экан. Уларда атиги бир йилда икки-учта байрам бор. «Экономик таймс»нинг таъкидлашича, байрамлар яхши, лекин уларнинг кўплиги иқтисодиёт соҳаларига салбий таъсир қилар экан.

ЧЕГАРАДА ҒАЛАТИ МАРОСИМ

Эрон билан Ироқ чегарасида яқинда кишига қувонч бағишламайдиган маросим ўтказилди. 1980-1988 йиллардаги урушда ҳалок бўлганларнинг хоки-покларини қариндош-уруғларга бериш тадбирлари амалга оширилди. Минглаб тобутларга солинган мурдалар чегарадан ҳар иккала мамлакатнинг ичкарисига олиб кетилди.

«БУЗИЛГАН ТАОМ» ЗАҲАРГА АЙЛАНАДИ

Яқинда АҚШ президенти Ж.Буш маъмурияти ходимларидан бири ғалати баёнот берди. У энг аввало, Россия ҳарбий кучлари Чеченистонда қўллаётган жанг олиб бориш усулларини бироз танқид қилгандай бўлди. Лекин, у асосий ғазабини Чеченистоннинг «президенти» ҳисобланмиш Аслан Масхадовга қаратди. У А.Масхадовни «бузилган таом» деб таърифлади. «Бузилган таом» эса, албатта, кишини заҳарлайди, деди ўз номини айтишни лозим кўрмаган ходим.

Чиқиндидан маҳсулот

Янгийўлда фоалият кўрсатаётган «Авесто-Шамс» хусусий ишлаб чиқариш фирмасида чиқиндилардан турли ҳажмдаги қутилар, ҳар хил диаметрли қувурлар, шиша идишлар ва бошқа хўжалик буюмлари ишлаб чиқарилмоқда.

Замонавий технология билан жиҳозланган фирма йилига минг тоннадан ортиқ полимер ва пластмасса чиқиндиларини қайта ишлаш қувватига эга. Шунингдек, яқинда корхонада пахта экиш даврида фойдаланилган ва чиқинди ҳолатига келган плёнкаларни ҳам қайта ишлаш йўлга қўйилди.

Корхона атроф-муҳит экологиясига деярли зарар етказмайди. Агар у тўла қувват билан ишласа, бир йилда атмосферага бор-йўғи 75 килограмм неорганик чанг чиқаради. Бу эса рухсат этилган меъёрдан анча паст.

(ЎзА)

Ҳақ-ҳуқуқимизни билайлик, уни ҳимоя қила олайлик

Билимдон, ташкилотчи, бир сўмни қаердан олиб, қаерга сарфлашни яхши биладиган омилкорлар хайрли ишларга қўл уриб ўзларига ҳам, давлатга ҳам катта наф келтиришмоқда. Президент Фармонлари, Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари тадбиркорларга қанот бўлмоқда. Қувончлиси шуки, ўзидан орттириб эндиликда мактаблар, шифохоналар, спорт шохобчалари қуриб бераётган саховатпеша кишилар сони кўпайиб бормоқда.

ҲОКИМ

маънавий зарар учун тадбиркорга 500 минг сўм тўлайдиган бўлди

Шундай бўлса-да, ҳали тадбиркорликка панжа орасидан қараётган, улар йўлига сунъий тўсиқлар қўяётган кимсалар оз бўлса-да учраб турибди. Аслида бундан кимга фойдаю, кимга зиён? Ҳаётий бир мисол келтирсак. Яйпанлик тадбиркор Валихўжа Умаров яхши ният билан туман марказида замонавий дўкон қуриб, эл-юртга хизмат қилишга бел боғлади. Анчайин тайёргарликдан сўнг оила аъзолари, қариндош-уруғлари билан ишга киришди. 2000 йилнинг январида ўша пайтдаги туман ҳокими В.Мухторовга ариза билан мурожаат қилди. Дўкон қуриш учун 0,1 гектар ер ажратилишини сўради. Тегишли ер майдонлари Яйпан шаҳар ҳокимияти ихтиёрида бўлганлиги сабабли ариза ушбу шаҳар ҳокими, Ўзбекистон тумани ҳокимининг биринчи ўринбосари Боховуддинов ихтиёрига ўтказилди. Шундан сўнг масала атрофлича ўрганиб чиқилгач, тадбиркор талабини қондириш мумкин, деган қарорга келинди. Кўп ўтмай бош меъмор томонидан тегишли ер майдонини ажратиш учун режа тузилди. Ўзбекистон тумани доимий ҳаракатдаги ер майдонларини танлаш ва ажратиш комиссияси далолатнома тузиб, ушбу масала юзасидан қарор лойиҳасига имзо чекиш учун янги тайинланган ҳоким У.Тожибоевга тақдим этди. Бироқ, ҳадеганда иш битавермади. Бу орада В.Умаров ҳокимлик ва қатор идоралар орасида кўп сарсон бўлди.

Ваҳоланки, туман ҳокими қарорга бирон сабабга кўра имзо чекмаса, бу ҳақда аризачини хабардор қилиш керак эди. Бахтга қарши яйпанлик тадбиркор жўяли жавоб ололмади. Охир-оқибат тоқати тоқ бўлиб, прокуратурага мурожаат этишга мажбур бўлди. Туман прокурори ҳокимликка қайд этилган фуқаро аризасини қонуний ҳал этишни пайсалга солаётган шахсларга нисбатан интизомий чора кўришни талаб қилиб, тақдимнома киритди. Таажжубки, шундан кейин ҳам сунъий тўсиқ олиб ташланмади. В.Умаров ўз ҳақ-ҳуқуқини ҳимоя қилишни сўраб Фарғона вилоят ҳокимлигининг адлия бошқармасига мурожаат этди. Тажрибали мутахассислар масалага одилона ёндошдилар. Кўп ўтмай Ўзбекистон туманлараро фуқаролик судига даво аризаси киритилди. Адолат қарор топди. Шундан кейингина туман ҳокими тегишли далолатномани тасдиқлаб, тадбиркор В.Умаровга савдо дўкони қуриш учун ер майдони ажратиш ҳақидаги масалани ҳал этишга киришди. Бундан ташқари, ҳоким маънавий зарар учун омилкорга 500 минг сўм тўлайдиган бўлди.

М.ТОЖИБОЕВ,
Фарғона вилоят адлия бошқармаси бўлим бошлиғи.

TV дастури

4 - 10 ноябр

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

ДУШАНБА, 4

«ЎЗБЕКИСТОН» ТЕЛЕКАНАЛИ

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.45 «Таҳлилнома».
8.45, 17.55 ТВ маркет.
8.50 «Ўзбектелефильм» намойиши: «Шаҳрисабз». Премьера.
9.00 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
9.40 «Тўртинчи ҳокимият».
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар.
10.05 «Мовий тоғлар ёки ҳақиқатдан узоқ воқеа». Бадиий фильм.
11.35 Ўзбекистон телерадиокомпанияси камер оркестрининг концерти.
12.05 «Бу ажиб фасл». Телеальманах.
«Болалар сайёраси»:
12.25 1. «Санъат ғунчалари».
2. «Олтин тож». Телевизион ўйин.
13.25 «Ошин». Телесериал.
13.55, 17.05 ТВ анонс.
14.10 «Олтин дала». Пахтакорлар учун дам олиш дастури.
14.50 Кундузги сеанс: «Бу шунақа ўйин». Бадиий фильм.
16.20 «Тиббиёт одимлари».
16.35 ТВ клип.
16.45 «Қалб гавҳари».
17.10 Эстрада тароналари.
17.35 «Ҳунарманд».
18.10 «Мушукча ва йўл ҳаракати қоидаси». Мультфильм.
18.25 «Мулк».
18.45 «Бахтли воқеа». Телелотерея.
19.15 Бир жуфт қўшиғ.
19.25, 19.55, 20.25, 21.00, 22.45 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида)
20.00 Оқшом эртаклари.
20.15 «Ватан мадҳи». Шеърий композиция.
20.30 «Ахборот».
21.05 Ўзбекистон халқ артистлари. Н. Ҳайдаров.
21.30 «Ўзбекистон» каналида илк маротаба: «Ошин». Телесериал премьераси.
22.00 2002 йил - Қарияларни қадрлаш йили. «Париси бор уй».
22.20 «Спорт, спорт, спорт».
22.35 Тв-клип.
22.50 «Ахборот-дайжест».
23.10-23.15 Ватан тимсоллари.

«ЁШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

Профилактика муносабати билан душанба, 4 ноябр куни «Ёшлар» телеканали кўрсатувлари соат 15.25 бошланади.

15.25 Кўрсатувлар дастури.
15.30 «Давр» ҳафта ичида.
16.00 Кўҳна оҳанглар.
16.15 Спорт хафтаномаси.
16.30 ТВ-анонс.
16.35 «Янги авлод» почтаси, Келинг, танишайлик.
17.05 «Покахонтас». Мультсериал 16-қисм.
17.30 Ишингиз бароридан келсин.
18.30 Тафаккур ёлқинлари.
18.45 Оқшом наволари.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00 Давр.
19.35 ТВ-анонс.
19.40 Кўҳна оҳанглар.
19.50 Бир ўлкаки.
20.10 Ёшлар овози.
20.30 Муҳаббат қўшиқлари.
20.50, 21.25, 22.35 Эълонлар.
20.55 «Эсмералда». Телесериал.
21.30 Қишлоқдаги тенгдошим.
21.50 Олтин мерос.
22.00 Давр.
22.40 ТВ-анонс.
22.45 «Муҳаббат қаҳваси». Телесериал.
23.10 «Ёшлар» телеканалида спорт: Интерфутбол. Танаффус пайтида-.
23.55 Давр.
1.00-1.05 Хайрли тун!

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.15 Кўрсатувлар тартиби.
17.20 Сериал на ТТВ. «23,5 даражали бурчак остида». 5-қисм.
17.40, 19.10, 21.50 «Экспресс» телегазетаси.
18.00 Болалар соати.
18.30, 20.00, 21.10, 22.10 «Пойтахт». Ахборот кўрсатуви.
18.50 «Тиббиёт сиз учун».
19.30 «Спорт ва болалар».
19.45 «Avto-news».
20.30 Сериал. «Азизам Изабель».
21.30 «Хусусийлаштириш: қадам бақадам».
22.30 «Кинооко».
00.00-00.05 Хайрли тун, менинг шаҳрим!

«ХАЛҚАРО» ТЕЛЕКАНАЛ

Биринчи канал 7.30 - 9.00.
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ 17.15-17.45.
17.45 Кўрсатувлар тартиби.
17.50 «Вести».
18.05 «Евроньюс» янгиликлари.
18.20 «Ҳазил кетидан ҳазил». Ҳажвий кўрсатув.
19.00 «Мени кутгил».
20.00 «Ким миллионер бўлишни истайди?» Телеўйин.
21.00 «Время».
21.35 «Валерия иштирокидаги концерт дастури».
22.40 «Форт Боярд».
23.30 «Юлдузлар фабрикаси».
24.00 «Ахборот» (рус тилида)
00.35 «Тунингиз осуда бўлсин!»

СЕШАНБА, 5

ЎЗБЕКИСТОН» ТЕЛЕКАНАЛИ

6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00 - 8.35 «Ахборот».
8.35, 17.55 ТВ маркет.
8.40 Газеталар шарҳи.
9.00 «Ўзбектелефильм» намойиши: «Гилам», «Сўзана».
9.20 «Соз сеҳри».
9.40 «Соғлом она - соғлом бола».
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар.
10.05 «Мулк».
10.25 «Ёввойи оққушлар». Бадиий фильм.
11.45 «Спорт, спорт, спорт».
12.05 «Талабалик йилларим».
12.25 «Париси бор уй».
12.45 «КиноТеатр».
13.05 Ўзбекистон халқ артистлари. Н. Ҳайдаров.
13.30 «Ошин». Телесериал.
14.10 «Рангин дунё».
14.30 Кундузги сеанс: «Кўчатлар». Бадиий фильм.
15.55 «Сиёсат оламида».
16.15 «Ўзбектелефильм» намойиши: «Фидойилар корхонаси».
16.35 Дутор ва танбур тароналари.
16.55 «Ватанимга хизмат қиламан».
18.10 «Баркамол авлод орзуси».
18.30 «Инсон ва қонун».
18.50 «Олтин мерос».
19.10 «Тафсилот».
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида)
20.00 Оқшом эртаклари.
20.15 FCN «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида)
20.30 «Ахборот».
21.05 «Рамазон ойингиз муборак!»
21.35 «Ўзбекистон» каналида илк маротаба: «Ошин». Телесериал премьераси.
22.05 «Ўзбекистон - Ватаним маним».
22.25 «Олам футболи».
22.45 «Мувозанат».
23.10 «Ахборот-дайжест».
23.30-23.35 Ватан тимсоллари.

«ЁШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

8.55 Кўрсатувлар дастури.
9.00 Давр.
9.15 «Янги авлод»почтаси, Келинг, танишайлик.
9.45 «Покахонтас». Мультсериал 16-қисм.
10.10 Кинотакдим.
10.30 Мусиқий лаҳзалар.
10.45 ТВ-анонс.
10.50 «Эсмералда». Телесериал.
11.20 Бизнес-академия.
11.35 Ёшлар овози.
11.55 Саломатлик сирлари.
12.15 «Жан Кристоф». Телесериал 6-қисм.
13.05 Мутолаа.
13.20 Интерфутбол.
15.00 Кўҳна оҳанглар.
15.15 Ғазал соғинчи.
15.35 Болалар экрани: «Қувноқ сеҳргарлик».
16.40 Мунозара.
17.00 Кўрсатувлар дастури.
17.05 «Янги авлод» студияси: Оқ кабутар, Олтин калит.
17.35 «Покахонтас»Мультсериал. 17-қисм.
18.00 Солиқ ҳақида сабоқлар.
18.15 ТВ-анонс.
18.20 Автопатрул.
18.40 Оқшом наволари.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00 Давр.
19.35 ТВ-анонс.
19.40 Кўҳна оҳанглар.
19.50 Давр-интервью.
20.05 Марди-майдон.
20.25 Ёшлик наволари.
20.45, 21.20, 22.35 Эълонлар.
20.50 «Эсмералда». Телесериал.
21.25 Ватан ҳақида қўшиғ.
21.30 Ёшлар овози.
21.50 Олтин мерос.
22.00 Давр.
22.40 ТВ-анонс.
22.45 «Муҳаббат қаҳваси». Телесериал.
23.10 «Ёшлар» телеканалида спорт: Нокаут.
23.35 Давр.
23.50 «Ҳақиқат чегараси». Сериал.
0.15-0.20 Хайрли тун!

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.15 Кўрсатувлар тартиби.
17.20 Сериал на ТТВ. «23,5 даражали бурчак остида». 6-қисм.
17.45, 19.10, 22.00 «Экспресс» телегазетаси.
18.05 Болалар соати.
18.30, 20.00, 21.10, 22.20 «Пойтахт». Ахборот кўрсатуви.
18.50 «Ҳимоя».
19.30 «Мумтоз наволар».
20.30 Сериал. «Азизам Изабель».
21.30 «Туризм ҳақида».
23.15 «Кинооко». «Виллада».
00.30-00.35 Хайрли тун, менинг шаҳрим!

«ХАЛҚАРО» ТЕЛЕКАНАЛ

Биринчи канал 7.30-9.00.
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ 17.15-17.45.
17.45 Кўрсатувлар тартиби.
17.50 «Вести».
18.05 «Евроньюс» янгиликлари.
18.20 «Биз анойи эмасмиз». Ҳажвий кўрсатув.
19.00 «Оилавий ришталар». Сериал.
20.00 «Сўнгги қаҳрамон-2».
21.00 «Время».
21.40 CFI тақдим этади: «Рақс саёҳати».
21.55 «Жаҳон бўйлаб».
22.40 «Ўз-ўзига режиссёр».
23.30 «Юлдузлар фабрикаси».
24.00 «Ахборот» (рус тилида)
00.35 «Тунингиз осуда бўлсин!»

ЧОРШАНБА, 6

«ЎЗБЕКИСТОН» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.30 «Рамазон туҳфаси».
5.50 «Ўзбектелефильм» намойиши: «Шарифа момо».
6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00 -8.35 «Ахборот».
8.35, 17.55 ТВ маркет.
8.40 Газеталар шарҳи.
9.00 «Мувозанат».
9.25 «Симфоник мусиқа дунёси».
9.45 «Тафсилот».
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар.
10.05 Алифбо сабоқлари.
10.25 «Душанбагача бир гап бўлар». Бадиий фильм.
12.05 «Ҳуқуқ сабоқлари».
12.25 , 13.55 ТВ клип.
12.35 «Остонаси тиллодан».
12.55 ТВ анонс.
13.00 «Санъатга бахшида умр». Х. Қосимов.
13.25 «Ошин». Телесериал.
14.10 «Баркамол авлод орзуси».
14.30 «Диққат, шаҳарда сеҳргар!» Бадиий фильм.
15.25 «Ягона оилада».
«Болалар сайёраси»:
15.55 1.»Мактублар - кабутарлар».
2.»Сеҳрли ҳарфлар оролчаси».
16.55 «Рамазон туҳфаси».
17.15 «Ишонч».
17.35 «Меҳрибон тулки». Мультфильм.
18.10 Ажаб саодат эрур». Бадиий- публицистик кўрсатув.
18.30 «Умид». Телелотерея.
19.00 Бир жуфт қўшиғ.
19.10 «Мулк».
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида)
20.00 Оқшом эртаклари.
20.15 «Юзма- юз».
20.30 «Ахборот».
21.05 «Солиқ ва биз».
21.20 «Ўзбекистон» телеканалида илк маротаба: «Ошин». Телесериал премьераси.
21.50 «Спорт, спорт, спорт».
22.05 «Қўшиққа кўчган сатрлар». М. Тоир.
22.35 «Эҳсон». Теленовелла.
22.55 «Ахборот -дайжест».
23.15-23.20 Ватан тимсоллари.

«ЁШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

8.55 Кўрсатувлар дастури.
9.00 Давр.
9.15 «Янги авлод» студияси: Оқ кабутар, Олтин калит.
9.45 «Покахонтас». Мульсериал. 17-қисм.
10.10 Давр-интервью.
10.25 Мусиқий лаҳзалар.
10.40 ТВ-анонс.
10.45 «Эсмералда». Телесериал.
11.15 Солиқ ҳақида сабоқлар.
11.30Саломат бўлинг.
11.50 «Жан Кристоф». Телесериал 7-қисм.
12.40 Ёшлар овози.
13.00 Болалар экрани: «Мульттомоша».
13.15 «Ёшлар» телеканалида спорт: Теннис.
13.55 Кўҳна оҳанглар.
14.10 «Кусто командасининг сув ости саргузаштлари». Телесе-

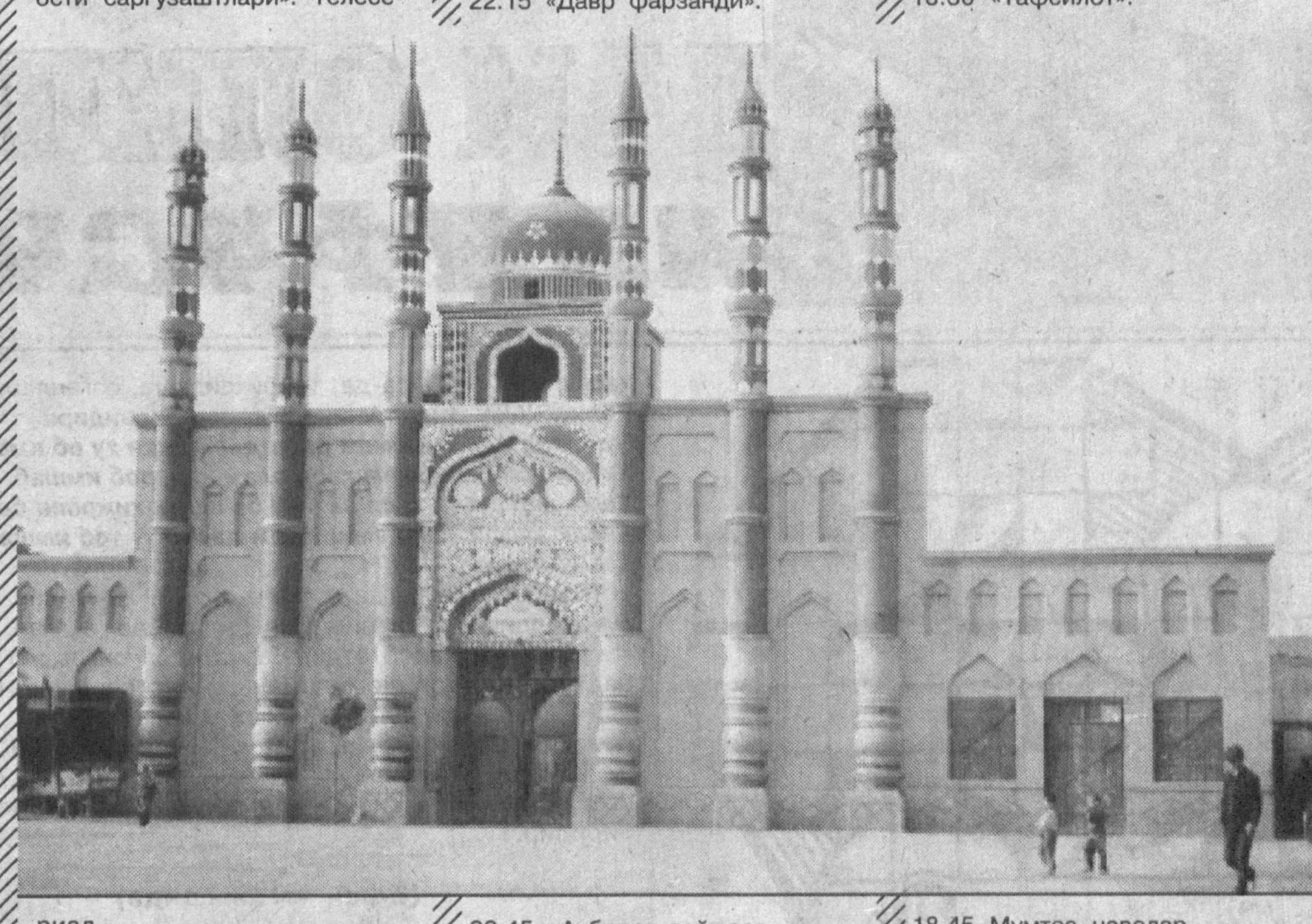

риал.
15.00 Автопатрул.
15.20 «Гул ва тош». Бадиий фильм 1-қисм.
16.35 Кўрсатувлар дастури.
16.40 «Янги авлод» студияси: Ҳамма нарсани билишни истайман, Болалар шеърияти.
17.10 «Покахонтас». Мультсериал 18-қисм.
17.35 ТВ-анонс.
17.40 Болажон.
17.55 Огоҳли давр талаби.
18.10 Чемпион сирлари.
18.30 Каталог.
18.40 Оқшом наволари.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00 Давр.
19.35 Кўҳна оҳанглар.
19.45 Очил дастурхон.
20.00 Спорт-лото.
20.10 Ракурс.
20.30 Севги тароналари.
20.50, 21.25, 22.35 Эълонлар.
20.55 «Эсмералда». Телесериал.
21.30 Ёшлар овози.
21.50 Олтин мерос.
22.00 Давр.
22.40 ТВ-анонс.
22.45 «Муҳаббат қаҳваси». Телесериал.
23.10 «Ёшлар» телеканалида спорт: Интерфутбол. Танаффус пайтида-.
23.55 Давр.
1.00-1.05 Хайрли тун!

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.15 Кўрсатувлар тартиби.
17.20 Сериал на ТТВ. «23,5 даражали бурчак остида». 7-қисм.
17.45, 19.10, 22.15 «Экспресс» телегазетаси.
18.05 «Мусиқий меҳмонхона».
18.30, 20.00, 21.10, 22.35 «Пойтахт». Ахборот кўрсатуви.
18.50 «Аёл қалби».
19.30 «Эҳтиром ила».
19.45 «Долзарб репортаж».
20.30 Сериал. «Азизам Изабель».
21.30 «Дорихона эшитади».
23.00 «Кинооко». «Карнавал»1-серия.
00.10-00.15 Хайрли тун, менинг шаҳрим!

«ХАЛҚАРО» ТЕЛЕКАНАЛ

Биринчи канал. 7.30-9.00.
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ. 17.15-17.45.
17.45 Кўрсатувлар тартиби.
17.50 «Вести».
18.05 «Евроньюс» янгиликлари.
18.20 «Инсон ва қонун».
19.00 «Оилавий ришталар». Сериал.
20.00 «Рус рулеткаси». Телеўйин.
21.00 «Время».
21.35 Кинематограф. «Оилавий шароитларга кўра». Бадиий фильм.
23.40 «Топ-мюзик».
23.50 «Юлдузлар фабрикаси».
00.20 «Ахборот» (рус тилида)
00.55 «Тунингиз осуда бўлсин!»

ПАЙШАНБА, 7

«ЎЗБЕКИСТОН» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.30 «Рамазон туҳфаси».
5.50 «Ҳамиша навқирон қалблар». Телефильм.
6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот».
8.35 ТВ маркет.
8.40 Газеталар шарҳи.
«Болалар сайёраси».
9.00 1.»Мактублар - кабутарлар».
2. «Сеҳрли ҳарфлар оролчаси».
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар.
10.05 «Мулк».
10.20 «Бегоналарнинг кириши мумкин эмас, мумкин». Бадиий фильм.
11.35 «Ғанимиз истиқболлари».
11.55 , 13.55 ТВ анонс.
12.05 «Нафосат гулшани».
12.30 «Оламга саёҳат».
12.50 «Спорт, спорт, спорт».
13.05 «Ажаб саодат эрур». Бадиий-публицистик кўрсатув.
13.25 «Ошин». Телесериал.
14.10 «Қўшиққа кўчган сатрлар». М. Тоир.
14.40 «Ёшлик шиддати». Спорт дастури.
15.00 «Моҳият».
15.20 Ф. Даминов. «Дарбадар ғариб». Спектакль.
«Болалар сайёраси»:
15.55 1. «Цирк, цирк, цирк».
2. «Мен бобомдек бўлишни хоҳлайман».
16.55 «Рамазон туҳфаси».
17.15 «Унутмас мени боғим». Бадиий-публицистик кўрсатув.
17.35 Мумтоз наволар.
17.50 «Ривож».
18.10 «Ўзбекистон: ХХ1 аср ёшлари».
18.30 «Яхши ният». Телелоторея.
19.05 «Ҳаёт қомуси».
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида)
20.00 Оқшом эртаклари.
20.15 FCN «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида)
20.30 «Ахборот».
21.05 «Соғлом она - соғлом бола».
21.25 Бир жуфт қўшиғ.
21.35 Телемулоқот: Озиқ-овқат маҳсулотларининг сифати.
22.15 «Давр фарзанди».
22.45 «Ахборот-дайжест».
23.05-23.10 Ватан тимсоллари.

«ЁШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

8.55 Кўрсатувлар дастури.
9.00 Давр.
9.15 «Янги авлод» студияси: Ҳамма нарсани билишни истайман, Болалар шеърияти.
9.45 «Покахонтас». Мультсериал 18-қисм.
10.10 Болажон.
10.25 Мусиқий лаҳзалар.
10.35 ТВ-анонс.
10.40 «Эсмералда». Телесериал.
11.10 Спорт-қитъаси (рус тилида)
11.40 Чемпион сирлари (рус тилида)
12.00 «Жан Кристоф». Телесериал 8-қисм.
12.50 Ёшлар овози.
13.10 Кўҳна оҳанглар.
13.20 Интерфутбол.
15.00 Ракурс.
15.20 Болалар экрани: «Мульттомоша».
15.35 «Гул ва тош». Бадиий фильм 2-қисм.
16.50 Кўрсатувлар дастури.
16.55 Ўйна, болажон, ўйна.
17.10 «Янги авлод» студияси: Дунё ва болалар.
17.30 «Покахонтас». Мультсериал 19-қисм.
17.55 ТВ-анонс.
18.00 «Coscom» хабарлари.
18.05 Огоҳ.
18.20 Табобат оламида.
18.40 Оқшом наволари.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00 Давр.
19.35 ТВ-анонс.
19.40 Кўҳна оҳанглар.
19.50 «Давр»-интервью.
20.05 Мезон.
20.30 Ёшлик наволари.
20.50, 21.25, 22.35 Эълонлар.
20.55 «Эсмералда». Телесериал.
21.30 Ёшлар овози.
21.50 Олтин мерос.
22.00 Давр.
22.40 ТВ-анонс.
22.45 «Муҳаббат қаҳваси». Телесериал.
23.10 «Ёшлар» телеканалида спорт: Интерфутбол Танаффус пайтида-.
23.55 Давр.
1.00-1.05 Хайрли тун!

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.15 Кўрсатувлар тартиби.
17.20 Сериал на ТТВ. «23,5 даражали бурчак остида». 8-қисм.
17.45, 19.05, 22.00 «Экспресс» телегазетаси.
18.00 Болалар соати
18.30, 20.00, 21.10, 22.20 «Пойтахт». Ахборот кўрсатуви.
18.50 «Навниҳол».
19.25 «Камолот фасли».
19.45 «Эл хизматида».
20.30 Сериал на ТТВ. «Азизам Изабель».
21.30 «Мушоҳада».
22.45 «Кинооко». «Карнавал» 2-серия.
00.20-00.25 Хайрли тун, менинг шаҳрим!

«ХАЛҚАРО» ТЕЛЕКАНАЛ

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ. 17.15-17.45.
17.45 Кўрсатувлар тартиби.
17.50 «Вести».
18.05 «Евроньюс» янгиликлари.
18.20 «Экспромт».
18.40 «Нигоҳ».
19.05 Е. Петросян ва Е. Степаненко «Оила қувончлари» концертида.
21.00 «Время».
21.30 Е. Петросян ва Е. Степаненко «Оила қувончлари» концертида (давоми)
23.25 «Юлдузлар фабрикаси».
23.55 «Ахборот» (рус тилида)
00.30 «Тунингиз осуда бўлсин!»

ЖУМА, 8

«ЎЗБЕКИСТОН» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.30 «Рамазон туҳфаси».
5.50 «Сарчашма». Телефильм.
6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00 - 8.35 «Ахборот».
8.35 , 17.55 ТВ маркет.
8.40 Газеталар шарҳи.
«Болалар сайёраси»:
9.00 1.»Цирк, цирк, цирк».
2. Мен бобомдек бўлишни хоҳлайман».
10.00, 12.00, 14.00 , 18.00 Янгиликлар.
10.05 «Соҳибжамол Ойсулув ҳақида ривоят». Бадиий фильм.
11.15 «Ўзлигинг намоён қил». Экранда - Хоразм вилояти.
11.40 «Ўзбекистон: ХХ1 аср ёшлари».
12.05 «Ҳаёт қомуси».
12.25 ТВ анонс.
12.30 «Мусиқа ва театр».
12.55 «Давр фарзанди».
13.25 «Олам». Телеальманах.
14.10 Телемулоқот: Озиқ-овқат маҳсулотларининг сифати.
14.50 ТВ клип.
15.00 «Номимни ҳам сўраманг». Теленовелла.
«Болалар сайёраси»:
15.55 1.»Ўйла, Изла, Топ!» Телемусобақа.
2.»Куч нимада? Мультфильм.
16.55 «Рамазон туҳфаси».
17.15 «Нурли манзиллар».
17.35 «Куйла, ёшлигим».
18.10 «Сиҳат-саломатлик».
18.30 «Тафсилот».
18.45 Мумтоз наволар.
19.05 «Ҳидоят сари».
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида)
20.00 Оқшом эртаклари.
20.15 Бир жуфт қўшиғ.
20.30 «Ахборот».
21.05 Озода Нурсаидова куйлайди.
21.45 «Ўзбекистон» каналида илк маротаба: «Ошин». Телесериал премьераси.
22.15 «Олтин бешик».
22.35 «Спорт, спорт, спорт».
22.50 «Йўл бошида».
23.10 «Ахборот-дайжест».
23.30-23.40 Ватан тимсоллари.

«ЁШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

8.55 Кўрсатувлар дастури.
9.00 Давр.
9.15 «Янги авлод» студияси: Дунё ва болалар.
9.35 «Покахонтас». Мультсериал 19-қисм.
10.00 Ўйна, болажон, ўйна.
10.15 «Давр»-интервью.
10.30 Мусиқий лаҳзалар.
10.40 ТВ-анонс.
10.45 «Эсмералда». Телесериал.
11.15 Ёшлар овози.
11.35 Мезон.
12.00 Жаҳон жуғрофияси.
12.50 Бир ўлкаки.
13.10 Кўҳна оҳанглар.
13.20 Интерфутбол.
15.00 Огоҳли давр талаби.
15.15 «Coscom» хабарлари.
15.20 Болалар экрани: «Ўрмон эртаклари». Мультфильм.
15.35 «Кусто командасининг сув ости саргузаштлари». Телесериал.
16.25 Хуш келибсиз.
16.55 Кўрсатувлар дастури.
17.00 «Янги авлод» студияси: У ким? Бу нима?.
17.20 «Покахонтас». Мультсериал 20-қисм.
17.45 ТВ-анонс.
17.50 Автосалтанат.
18.05 Жар ёқасида.
18.20 Ёшлар овози.
18.40 Оқшом наволари.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00 Давр.
19.35 ТВ-анонс.
19.40 Кўҳна оҳанглар.
19.50 «Давр» нигоҳи.
20.10 Азизим.
20.35 «Ер ишқи». Мусиқий дастур.
20.50, 21.25, 22.35 Эълонлар.
20.55 «Эсмералда». Телесериал.
21.30 Аскар мактублари.
21.50 Олтин мерос.
22.00 Давр.
22.40 ТВ-анонс.
22.45 «Муҳаббат қаҳваси». Телесериал.
23.10 «Ёшлар» телеканалида спорт: Ринг қироллари.
0.10 Давр.
0.25 «Ҳақиқат чегараси». Сериал.
0.50-0.55 Хайрли тун!

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.15 Кўрсатувлар тартиби.
17.20 Сериал на ТТВ. «23,5 даражали бурчак остида». 9-қисм.
17.45, 19.15, 21.50 «Экспресс» телегазетаси.
18.05 Болалар соати
18.30, 20.00, 21.10, 22.10 «Пойтахт». Ахборот кўрсатуви.
18.50 «М ҳудуди».
19.35 «Осмон бизнинг заминдан бошланади».
19.50 ТТВда мусиқа.
20.30 Сериал. «Азизам Изабель».
21.30 «Ҳамшаҳарлар».
22.35 «Кинооко». «Бриллиант кўл».
00.15-00.20 Хайрли тун, менинг шаҳрим!

«ХАЛҚАРО» ТЕЛЕКАНАЛ

ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ. 17.15-17.45.
17.45 Кўрсатувлар тартиби.
17.50 «Вести».
18.05 «Евроньюс» янгиликлари.
18.20 «Ҳазил кетидан ҳазил». Ҳажвий кўрсатув.
18.50 «Ким миллионер бўлишни истайди?» Телеўйин.
19.55 «Сўнгги қаҳрамон-2».
21.00 «Время».
21.35 «Юлдузлар фабрикаси».
22.30 «Уларнинг дарди – бизнинг дардимиз». Ҳужжатли фильм.
23.10 «Дурдаршан».
23.35 «Ахборот» (рус тилида)
00.10 «Тунингиз осуда бўлсин!»

ШАНБА, 9

«ЎЗБЕКИСТОН» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.30 «Рамазон туҳфаси».
5.50 «Ўзбектелефильм» намойиши «Кўксув дарёси бўйлаб».
6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот».
8.35 ТВ маркет.
8.40 Газеталар шарҳи.
«Болалар сайёраси»:
9.00 1.»Ўйла, Изла, Топ!» Телемусобақа.
9.40 «Ҳидоят сари».
10.00 «Мусиқа бўстони».
10.20 «Олтин бешик».
10.40 ТВ 1 кинотеатри: «Шерлок Холмс ва доктор Ватсоннинг саргузаштлари». Бадиий фильм. 2-Фильм. 1-қисм.
11.45 ТВ клип.
11.55 «Спорт, спорт, спорт».
12.10 Шерлок Холмс ва доктор Ватсоннинг саргузаштлари». Бадиий фильм. 2-Фильм. 2-қисм.
13.55, 14.20 ТВ анонс.
14.00 «Маърифат». Телеальманах.
14.25 Озода Нурсаидова куйлайди.
«Адабий жараён»:
15.05 1. «Ёзувчи ва замон».
2. «Шеър ва шуур».
15.40 Болалар учун. «Фламинго».
16.05 «Ягона оилада».
16.35 «Бахтимизга омон бўлинг».
16.55 «Рамазон туҳфаси».
17.15 «Авлодлар соғинчи».
17.35 «Бу ажиб фасл». Телеальманах.
17.55 «Орзулар қанотида».
«Болалар сайёраси»:
18.10 «Мўъжизалар майдончаси». Телешоу.
19.10 «Рангин дунё».
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида)
20.00 Оқшом эртаклари.
20.15 FCN «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида)
20.30 «Ахборот».
21.05 «Олтин дала». Пахтакорлар учун дам олиш дастури.
21.40 Телевизион миниатюралар театри.
22.10 Футбол бўйича Ўзбекистон чемпионати. «Дўстлик»- «Металлург».
23.00 «Ахборот-дайжест».
«Тунги ёғду». Дам олиш дастури:
23.20 «Ёмғир одами». Бадиий фильм. 1-қисм.
00.20-00.25 Ватан тимсоллари.

«ЁШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

7.55 Кўрсатувлар дастури.
8.00 Давр тонги.
9.00 «Янги авлод» студияси: У ким? Бу нима?.
9.20 «Покахонтас». Мультсериал 20-қисм.
9.45 Болалар клуби.
10.05 Табобат оламида.
10.25 Мусиқий лаҳзалар.
10.35 ТВ-анонс.
10.40 «Эсмералда». Телесериал.
11.10 Огоҳ.
11.25 «Давр» нигоҳи.
11.45 «Ёшлар» телеканалида спорт: Ринг қироллари.
12.45 Ёшлар овози.
13.05 «Қалбим чечаги». Телесериал 7, 8 қисмлар.
14.30 Кўҳна оҳанглар.
14.45 Кутилмаган меҳмон.
15.05 «Ёшлар» телеканалида спорт: Теннис.
15.45 Аёллар ҳангомаси.
16.10 «Рамаяна». Телесериал.
16.45 Кўрсатувлар дастури.
16.50 «Янги авлод» студияси: Бўш ўтирма.
17.10 «Уч оға-ини». Мультфильм.
17.20 Бола тилидан.
17.50 ТВ-анонс.
17.55 Қўшқулоғ.
18.10 Футбол плюс.
18.30 Каталог.
18.40 Оқшом наволари.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00 Давр.
19.35 ТВ-анонс.
19.40 Кўҳна оҳанглар.
19.50 «Давр»-репортаж.
20.00 Оҳанрабо.
20.35 Ёшлик наволари.
20.50, 21.45, 22.35 Эълонлар.
20.55 «Қалбим чечаги»Телесериал 9-қисм.
21.50 Олтин мерос.
22.00 Давр.
22.40 ТВ-анонс.
22.45 Тунги тароналар.
22.55 «Ортиқча юк». Бадиий фильм.
0.30-0.35 Хайрли тун!

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.15 Кўрсатувлар тартиби.
17.20 «Мулькарусель».
17.40 «Бутунжаҳон жуғрофияси».
18.10, 19.40, 23.05 «Экспресс» телегазетаси.
18.30 «Афиша».
18.50 Мусиқий лаҳзалар
19.00 «Пойтахт».
19.20 «Хусусийлаштириш: қадам бақадам».
20.00 «Табриклаймиз-кутлаймиз».
20.45 «Мисли гавҳар».
21.00 «Пойтахт».
21.25 «Ташриф».
21.45 Кинооко. «Йўлдаги учовлон».
23.25-23.30 Хайрли тун, менинг шаҳрим!

«ХАЛҚАРО» ТЕЛЕКАНАЛ

9.00 Кўрсатувлар тартиби.
9.05 «ТВ-4да мусиқа».
9.10 «Мультсеанс».
9.25 «Икки рояль».
10.10 Д. Криловнинг «Йўлда ёзилмаган қайдлари».
10.30 «Ҳамма уйдалигида».
11.05 «Мазахўраклар».
11.55 «CFI янгиликлари».
12.05 «Билишни истайман».
12.25 «Олтин микрофон».
12.55 «Т. Полонская билан бирга».
13.15 «Ишбилармон кишилар».
13.35-14.35 Дўстлик видеоканали: «Сахий хонадонда», «Ўзбекистон – умумий уйимиз», «Умид».
18.00 Кўрсатувлар тартиби.
18.05 «Мюзик холл».
18.45 CFI тақдим этади: «Бешинчи ўлчов».
19.10 «Мўъжизалар майдони».
20.35 «Виртуал олам».
Тунги канал: «Ҳали кеч эмас...»
20.45 «Шлягер».
21.00 «Моданинг гўзал дунёси».
21.15 «Хит парад».
21.30 «Вояж».
21.40 «Юлдуз билан тунги учрашув».
21.55 «Яшаш воситаси».
22.10 «Муз zone».
22.25 «Тунги навбатчилик».
22.40 «Автострада».
22.55 «Икки ёклама зарба».
23.10 «Ахборот» (рус тилида)
23.45 Киносеанс: «Қули гул аёл». Бадиий фильм.
1.45 «Тунингиз осуда бўлсин!»

ЯКШАНБА, 10

«ЎЗБЕКИСТОН» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.30 «Рамазон туҳфаси».
5.50 «Куз». Телефильм.
6.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот».
8.35 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
9.10 «Ғаройибот».
9.30 «Ака-ука Гримм эртаклари». Мультфильм.
10.00 «Ватанимга хизмат қиламан».
11.00 «Она меҳри».
11.20, 16.25 ТВ анонс.
11.25 «Мўъжизалар майдончаси». Телешоу.
12.25 Телевизион миниатюралар театри.
12.50 «Қалб гавҳари».
13.10 ТВ 1 кинотеатри: «Улкан балиқ ови». Бадиий фильм.
14.20 Футбол бўйича Ўзбекистон чемпионати. «Насаф»-»Андижон».
15.10 «Боши қотган ошиқлар». Ўзбек Давлат миллий академик драма театрининг спектакли.
16.30 «Портретга чизгилар».
16.55 «Рамазон туҳфаси».
«Болалар сайёраси»:
17.15 1. «Олтин тож». Телевизион ўйин.
2. «Улғайиш поғоналари».
18.05 «Талабалик йилларим».
18.25 «Умр мазмуни».
18.45 «Оқ олтин». Телелоторея.
19.15 Бир жуфт қўшиғ.
19.25, 20.00, 20.25, 21.10 Эълонлар.
19.30 «Таҳлилнома» (рус тилида)
20.05 «Якшанбада сиз билан бирга».
20.30 «Таҳлилнома».
21.15 «Келин-куёв». Телешоу.
«Якшанба кинозали»:
22.25 «КиноТеатр».
22.45 «Ёмғир одами». Бадиий фильм. 2-қисм.
23.45-23.50 Ватан тимсоллари.

«ЁШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

7.55 Кўрсатувлар дастури.
8.00 Давр тонги.
9.00 «Янги авлод» студияси: Бўш ўтирма.
9.25 «Мульттомоша».
9.40 ТВ-анонс.
9.45 «Давр»-репортаж.
9.55 Ҳандалак.
10.20 Очил дастурхон.
10.35 Мусиқий лаҳзалар.
10.45 Зинама-зина.
11.15 «Ёшлар» телеканалида ҳарбий-ватанпарварлик дастури: 1. Марди майдон, 2. Аскар мактублари.
11.55 Нокаут.
12.20 «Ниҳол» мукофоти совриндорлари куйлайди.
12.40 Болалар экрани: «Садоқатли дўстлар». Мультфильм.
14.15 Қишлоқдаги тенгдошим.
14.35 «Экспедиция». Ҳужжатли сериал.
15.25 Чемпион сирлари.
15.45 «Учинчи сайёра» маърифий дастури.
16.35 Кўҳна оҳанглар.
16.50 «Рамаяна». Телесериал.
17.25 Кўрсатувлар дастури.
17.30 «Янги авлод» студияси: Спорт майдончаси.
17.50 «Мульттомоша».
18.05 Болалар клуби.
18.25 Спорт ҳафтаномаси.
18.40 Оқшом наволари.
18.55, 21.55 Иқлим.
19.00 «Давр»- news.
19.15 ТВ-анонс.
20.00 Очун.
19.45 Севги тароналари.
20.00, 20.50, 22.30 Эълонлар.
20.05 «Қалбим чечаги». Телесериал 10-қисм.
20.55 «Заковат» интеллектуал ўйини.
21.50 Олтин мерос.
22.00 «Давр ҳафта ичида».
22.35 ТВ-анонс.
22.40 Тунги тароналар.
22.50 «Ишқ сурури». Бадиий фильм.
0.25-0.30 Хайрли тун!.

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.15 Кўрсатувлар тартиби.
17.20 «Эртакларнинг сеҳрли олами».
19.00, 20.40, 23.15 «Экспресс» телегазетаси.
19.20 «Бутунжаҳон жуғрофияси».
19.50 «Телефакт».
20.00 «Табриклаймиз-кутлаймиз».
21.00 «Пойтахт шарҳи».
21.25 «Бу сизга ёқади».
21.45 Кинооко. «Энаганинг саргузаштлари».
23.35-23.40 Хайрли тун, менинг шаҳрим!

«ХАЛҚАРО» ТЕЛЕКАНАЛ

9.00 Кўрсатувлар тартиби.
9.05 «ТВ-4да мусиқа».
9.10 «Мультсеанс».
9.35 Болалар соати: «Қирол ва қуш». Мультфильм.
10.55 «Кайфият». Информацион-дам олиш дастури.
11.55 «Парле ву франсе?»
12.20 «Фан тайм».
12.30 «Экран зийнати ва қиммати».
12.55 «Инглиз тили Сиз учун».
13.20 «FCN». Ўзбекистон янгиликлари (Инглиз тилида)
13.30 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
13.50-14.50 «Дўстлик» видеоканали: «Дидар», «Маврид», «Корейс тилини ўрганамиз».
16.55 Кўрсатувлар тартиби.
17.00 «Кир базми».
18.00 «Янгиликлар».
18.20 «Оилавий ришталар». Сериал.
19.35 «Соғинч».
19.50 «7 дан 70 гача».
20.20 «Ҳикоя».
20.40 «Кинопрофи».
21.00 «7 кун».
21.30 Милиция кунига бағишланган концерт дастури.
24.00 «Таҳлилнома».
00.40 «Тунингиз осуда бўлсин!»

ЗАРДЎЗЛАР
Т.ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

ИЗОҲЛИ ЛУҒАТ

Тошкент архитектура ва қурилиш институти Германиянинг Веймар Баухаус архитектура ва қурилиш университети билан яқин илмий алоқа боғламоқда. Турдош олий ўқув юртлари олимларининг ҳамкорликда олиб борган тадқиқотларидан бир нечаси китоб ҳолида босмага тайёрланди.

Ўзбекча-русча-немисча изоҳли луғат ҳам яқин муносабат натижаси ўлароқ юзага келди. Қурилиш материаллари сўз ва иборалардан талайгинасини ўз ичига олган мазкур луғатда энг замонавий атамалар ҳам бор. Янги изоҳли луғат яқин орада босмадан чиқади.

А.АЛИЕВ.

Тарих саҳифаларини варақлаганда

МУТРИБИЙ «КЕШИЙ»ЛАР ҲАҚИДА

ХАЗОНИЙ ШАҲРИСАБЗИЙ
(ўн олтинчи аср)

Хазоний Шаҳрисабзий бу фақирнинг дўстларидандир. Бир неча вақтдан бери камина билан суҳбатдошлик қилар ва шеърият фанида ўзини менинг шогирдим деб билади. Ҳамиша менинг розилигимга интилади. Менга малол келадиган ҳеч қандай хатти-ҳаракатга йўл қўймасди. Дастлабки пайтларда «Харобий» тахаллуси билан шеърлар ёзарди. Ёзганларини менга кўрсатиш учун ҳовлимга келган кезларида эшикни тақиллатарди.

— Ким келди? - деб сўрардим.

— Сенинг уйингга Харобий келибди, - дейишарди ҳамхоналар.

Бу сўздан менда алла қандай нафрат ҳисси пайдо бўларди. Шунинг учун «Харобий» тахаллусини унинг синоними «Хазоний» билан алмаштиришни маслаҳат бердим. У бу ҳоҳишни қабул этди. Шунга қарамай, халқ уни «Харобий» атардилар. Шундан сўнг замон шоирлари «Кимда-ким уни «Харобий» деса икки динордан жарима берсун» деган келишувга қарор қилдилар. Натижада «Хазоний» кенг шуҳрат топди. Хату саводи жуда ҳам юксак бўлмаса-да, таъби дилкаш, ёзганлари ажойибдир. Ушбу ғазал унинг айтганларидандир:

Чунон аз адри чашмам рафт дар ҳажри ту об имшаб,
Ки селоби сиришкам кард оламро хароб имшаб.
Ҳама дар субҳи васл ва ман ба шоми ҳижрони бадхў,
Хаёли зулфи ўкардам шу дам дар печу тоб имшаб...

Мазмуни:

(Сенинг ҳажрингда бу кеча кўзим булутидан шундай сув келдики, кўзларим ёшидан пайдо бўлган сел бу кеча оламни хароб этди. Барча васл онгида-ю мен ул бадхўнинг ҳажр шомидаман, унинг сочларини ўйлаб эдим, бўзланиб-тўлғаниб чиқдим кеча).

У ҳажвий шеърлар ёзишга ҳам уста эди. Замона шоирларидан баъзиларини ҳажв қилиб шеърлар ёзарди. Шоир Шамсий ҳақидаги юмори ўшандай шеърларидан биридир.

(Боши ўтган сонда)

ЛОЗИМИЙ КЕШИЙ
(ўн олтинчи аср)

Лозимийнинг асл исми Султонқули. Ҳидоя таҳсилида у камина билан шерик дарс эди. Ўша кезларда вафот этди. Яхши шеърий табъи бор эди. Қуйидаги матлаъ унинг айтганларидандир:

Зитоби май чу дар мажлис рахт афрухтан гирад,
Тарики рўшнои шам азу омухтан гирад.

Мазмуни:

(Мажлисда май таъсиридан руҳлар тобланган сари, шам ёруғлик тарқатиш одатини ундан ўрганаверсин).

АРШИЙ КЕШИЙ
(ўн олтинчи аср)

Аршийи ушбу асрнинг аршпарвозу мумтоз шоирларидандир. У Кеш вилоятида таваллуд топган. Табъи хуш ва шеърлари дилкашдир. Самарқанду Бухорода илм таҳсил қилиб барча билимларда комил ва шеъриятда шуҳратманд бўлди. Аршийи бадиий ижоднинг барча жабҳаларида тенгсиз эди. Хусусан, ҳажвгўйликда ягонаи замона эди.

Жаноби мулло Аршийи ижоднинг дастлабки кезларида «Сайҳий» тахаллусини қўллаган экан. Баъзилар уни «Сабуҳий» деб атар экан.

Бинобарин шоир жаноби Махдум Ҳасанхўжа Нисорий ҳузурларига бориб, бошқа бир тахаллус танлаб беришни сўради. У:

— Ижодингиздан бирон намуна ўқинг, - дебдилар.

Шунда шоир қуйидаги матлаъ билан бошланадиган фахрия қасидани ўқибди:

Аршияк гавҳаре зи кони ман аст,
Фарши Гурдий зи остони ман аст.

Мазмуни:

(Арш менинг конимдан бир гавҳардир, гурди гилам менинг енгимдандир).

Махдум таҳсинлар айтиб:

— Қандай тахаллусни истайсиз? - деб сўрабдилар.

— «Фарший» тахаллусини қўллагим бор, - жавоб берибди шоир.

Бундай шеър айта олган одам «Аршийи» тахаллусини қўлласа муносиброқ бўларди, - дебдилар Махдум.

У таъсим бажо келтириб, бадиҳа тарзида қуйидаги қитъани устозга манзур қилибди.

Шаҳаншоҳи иқлими сухон Хожа Ҳасан,
Сад шукрки оқибат сачихеш Хонд.
Гуфтамким: шоҳо тахаллусам «Фарший», на
Аз фаршмаро гирифту бар Арш нишонд.

Мазмуни:

(Хожа Ҳасан иқлимининг шаҳаншоҳидир. Минг шукрки, оқибатда бизни ўзига яқин олди. Эй шоҳ тахаллусим «Фарший» десам, мени гиламдан олди-ю Аршга ўтқазиб қўйди). Шундан сўнг шоир «Аршийи» тахаллусини қўллай бошлайди. Мутрибий шоир ҳақидаги фикрини «Яхши шеърлари бор қилиб ғазал айтганларининг мағрубидир» деб «Ниҳоб» радифли ғазалини келтириш билан тугатади.

Ҳамиджон ҲОМИДИЙ
тайёрлади.

КРОССВОРД

ЭНИГА: 7. Кавказ ҳудудида жойлашган республика пойтахти. 9.Ғўза касаллиги. 13. Монитор қисми. 16. Ҳамирли миллий таом. 17. Мўъжаз шеърий асар. 19. Мусиқа ёзуви. 20. Фарзанд. 26. Бразилия футболи юлдузи. 28. Оғирлик ўлчов бирлиги. 29. Электор токи кучининг ўлчови. 33. Сувсевар дон экини. 35. Иссиқлик.

БЎЙИГА: 2. Нефт маҳсулоти. 3. Ипак қурти ҳосили. 10. Ўқув машғулоти. 11. Ҳарбий қисм. 12. Яхна таом. 14. Ўсимлик қобиғи. 15. Миллий ширинлик. 22. Долларнинг юздан бири. 23. Тантанали маросим. 24. Мактуб. 30. Поляк композитори. 31. Қуёшдан таралувчи нур.

ЁЙЛАР БЎЙИЧА: 1.Колумбия пойтахти. 4. Ғарбий ярим шардаги номдош давлат ва канал. 5. Одам иштирокисиз маълум дастур бўйича жараёнларни амалга оширувчи техника воситалари мажмуи. 6. Куч ўлчаш асбоби. 25. Икки ғилдиракли транспорт воситаси. 27. Об-ҳаво ўзгаришини ўрганувчи мутахассис. 32. Аёллар исми. 36. Ноз-неъмат бунёдкори.

БЕЛГИЛАНГАН ХОНАДАН РАҚАМ АТРОФИГА СОАТ МИЛИ ЙЎНАЛИШИДА: 8. Сув жониворви ва ўсимликлари сақланадиган махсус идиш. 18. Ўрмалаб ҳаракат қилувчи техника воситаси ғилдираги. 21. Жануб ҳўл меваси. 34. Коинот жисми.

Фозилжон ОРИПОВ
тузди.

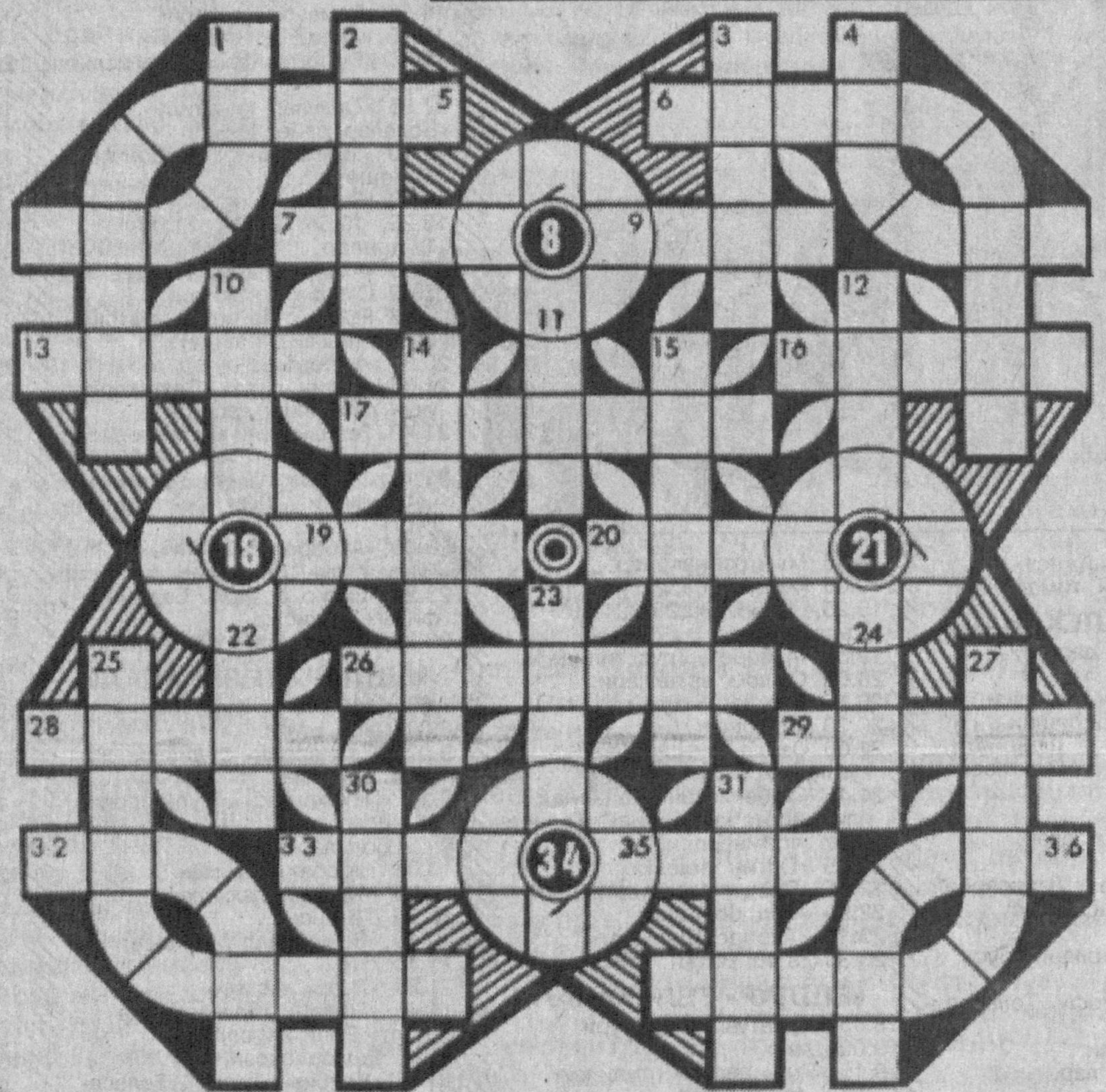

ШАНБА — ДАМ ОЛИШ САҲИФАСИ

ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТИДА УЧРАШГУНЧА

Ва ниҳоят, Қатар пойтахти Доҳа шаҳрида бўлиб ўтган ёшлар ўртасида Осиё чемпионати бахслари якунланди. Чемпионлик Ғарбий Осиёнинг икки вакили Япония ва Жанубий Корея ёшлар терма жамоалари ўртасида финал учрашувида аниқланди. Қизиқарли ўтган ўйиннинг асосий вақтида хисоб очилмади. Қўшимча вақтда жанубий корееликлар фаолроқ ҳаракат қилишди ва японияликлар дарвозасига битта тўп киритиб, ғолиблик шохсупасига кўтарилишди. Юртдошларимиз эса учинчи ўрин учун бахсда Саудия Арабистони футболчиларига йирик ҳисобда ютқазиб қўйишди. Афтидан ваккилларимиз ярим финалда японияликларга қарши ўйинда бор кучларини сарфлаган кўринади,бўлмаса ўз дарбозаларидан жавобсиз тўртта тўп ўтказиб юбормардилар? Аммо бу мағлубият бизга унчалик аҳамиятсиз ,асосийси жамоамиз Осиёнинг кучли тўртлигидан жой олиб, Жанубий Корея, Япония, Саудия Арабистон ҳамда Хитойлик футболчилар билан бирга келаси йил БААда бўлиб ўтадиган жаҳон чемпионатида қитъамиз шарафини ҳимоя қиладилар.

А. ЮНУСОВ.

ҚАРИЯЛАР ДАСТАСИ — ҒОЛИБ

Бухоро шаҳридаги Файзулла Хўжаев номли туман таълим ва фан ходимлари касаба уюшма қўмитаси Қарияларнинг қадрлаш йили муносабати билан хайрли тадбирларни амалга оширмоқда.

Фақат нафақахўр ва қарияълардан таркиб топган фольклор дастаси ўтган йили бадиий ҳаваскорлик жамоалари вилоят беллашувида иккинчи ўрин билан чекланган эди. Тинибтинчимас қариялар бу йил ўз репертуарларини янги-янги қўшиқлар билан бойитгани маълум бўлди. Улар яқинда ўтказилган вилоят кўрик-танлови ғолиби деб эътироф этилди.

Ялғош САРИЕВ,
«Ишонч» мухбири.

БИР ҲОВУЧ ГАВҲАР

«Туркий тибнома»дан

Агар илонни пўстини сирка бирла қайнатиб тишга ёпса, тиш оғриғи даф бўлғай.

* * *

Агар хачирни туёғини қаерда дуд қилса ўша жойдан тамом сичқонлар қочғай. Агар хачирни юрагини ҳомиладор аёл еса туғруқ вахмадан халос бўлади.

* * *

Агар кишида жигар оғриғи бўлса, тева туянинг ўпкасини еса оғриғи йўқолур. Ўпкада хосият кўпдур. Фарзанд бўлишига ҳам ёрдам бергай.

* * *

Агар кимсага дору берган бўлса эчкини қонини сутга пишириб ичса даф бўлғай.

* * *

Агар бўрининг ошиқини, устихонини ўзи бирла олиб юрса душман кор қилмағай. Хар хил маст қилувчи ичкиликлар ичса, ҳаргиз маст бўлмағай.

* * *

Агар ҳар ким ит тукининг кулини бирон ерига суртса тук унмағай.

* * *

Хар кимни илон, чаён чақса тўнғизни жигарини унга қўйса даф бўлғай.

* * *

Хар кимни юзига сепкил тошса, товушқонни қонини суртса дафъ бўлур.

* * *

Агар бош оғриққа ҳеч нарса даво бўлмаса ётар вақтда йилмон (лимон) суви ичса, даф бўлур.

* * *

Агар аёл фарзанд кўрмаса ё фарзанди турмаса ёллик бўри тишини ўзи бирла олиб юрса, фарзанди бўлғай.

Бу қадимий ақл-идрок ўйинининг дастлаб қаерда ва қачон пайдо бўлганлиги тўғрисидаги масала инсон маданияти тарихидан мустаҳкам ўрин олган. Жаҳоннинг кўплаб олимлари буни ҳал қилиш мақсадида узоқ вақтлар мобайнида илмий тадқиқотлар олиб борганлар. Ана шу илмий изланишлар натижасида шохмот ватани Ҳиндистон, деган қатъий фикр қарор топди.

Турган-битгани мўъжиза

ЧАТУРАНГА, ШАТРАНГ ВА ШАТРАНЖ

Шоҳмотнинг илк кўриниши — чатуранга (тўрт шоҳли) II-IV асрларда Ҳиндистоннинг Панжоб ва Кашмир вилоятларида пайдо бўлган. IV-V асрларда эса чатурангадан сал бошқачароқ шатранг деган ўйин вужудга келган. Дарвоқе, буюк қомусий олим Абу Райхон Беруний тўрт рақиб (оқлар, қоралар, яшиллар, қизиллар) ўйнайдиган ушбу қадимги ҳинд шохмотидаги доналар (тўртта шоҳ, тўртта рух, тўртта фил, тўртта от, ўн олтита пиёда) жойлашувини ўз асарларида кўрсатиб ўтади. Кейинчалик икки шоҳ ўрнига икки вазир (фарзин) қўйилиб, ўйин икки рақиб ўртасида ўтказиладиган бўлди. Шатранг аста-секин такомиллаша бориб, доналарнинг сони ва тахтага терилиши тартиби жиҳатларидан ҳозирги шохмот ўйини тусига кира борган. Фақатгина фарзин диагонал бўйича бир хонага, фил эса диагонал бўйича бир хона ташлаб, иккинчисига юра олган. Шунингдек, пиёдалар икки хонага сурила олмаган, рокировка бўлмаган. Агар дастлабки ҳинд шоҳмотида махсус шашқол бўлиб, ўйинда ютиш унинг қандай тушишига боғлиқ бўлган бўлса, шатрангда бу ҳол йўқотилган ҳамда ўйин рақиб доналарининг барчаси кириб ташлангунга қадар эмас, балки шоҳни мот ёки пот қилгунча давом эттириладиган бўлган.

Дастлабки шоҳмот ўйинлари кўринишлари тўғрисидаги маълумотларнинг VII-IX асрларга мавий, севимли ўйин бўлганлигидан далолат беради. Зотан, бу ерда шатрангга бағишланган дебют (ўйин боши) ва мансуба (этюд, масалалар)ни ечишни ўз ичига олган кўлёзмалар ҳам ... ияшган Марказий осиёлик олимлар, тарихчилар асарларида кўплаб учраши бу ўйиннинг мазкур ҳудудда энг оммавий, севимли ўйин бўлганлигидан далолат беради. Зотан, бу ерда шатрангга бағишланган дебют (ўйин боши) ва мансуба (этюд, масалалар)ни ечишни ўз ичига олган қўлёзмалар ҳам пайдо бўла бошлаган. Хуллас, ўша даврларда шатранг тезкорлик билан Марказий Осиёдан қўшни мамлакатларга ёйилган, араблар эса уни «шатранж» тарзида қабул қилганлар. VII-X асрларда Марказий Осиёда шатранж ўз тараққиётининг энг юқори чўққисига кўтарилган. Худди шу даврда Абу Ҳофиз, Жобир, Абу Наим, Зайроб, ар-Розий, Мавардий, ал-Адли Абу Бакир ас-Сулий каби маҳоратли шатранжчилар етишиб чиққан. Уларга «олия» - катта шоҳмот устаси, яъни гроссмейстер унвони берилган. Маълумотларга кўра, 819 йили Хуросонда Жобир, Зайроб, Абдул Жаъфар ўрталарида баҳс ўтказилган. Улар ўртасидаги ажойиб «жанг»ларни хавас билан кузатган халифа Маъмун эса шундай деган: «Шуниси ажабланарлики, мен Шарқда Ҳиндидан тортиб, ғарбда то Андалузиягача ҳукмронман. Бироқ, кичкинагина шохмот тахтасидаги 32 донани тузукроқ идора қилолмайман».

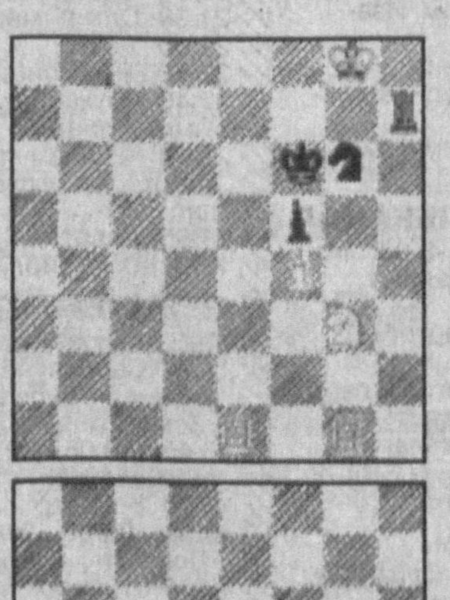

Олиялар (катта ўйинчи деган) томонидан яратилган ўйинлардан айримлари бизгача етиб келган. У пайтларда ўзига хос нотация (шоҳмот алифбеси)дан фойдаланганлар. Абу Наим ва Зайроб (IX аср)лар томонидан яратилган шоҳмот масаласини эътиборингизга тақдим этмоқчимиз. Иккала кўринишда ҳам ўйин худди ҳозирги қоидалар бўйича давом эттирилади.

Анвар ИНОКОВ,
шоҳмот бўйича спорт усталигига номзод.

(Давоми бор.)

Бекобод тумани Т.Г.Шевченко номли 6-умумий ўрта таълим мактаби томонидан 1999-2000 йилда Звонов Пётр Александрович номига берилган ОRВ № 073495 сонли шаҳодатнома йўқолганлиги сабабли **БЕКОР ҚИЛИНАДИ.**

«Шахтақурувчи» ОТАЖнинг КамАЗ 54-10 русуми давлат рақами 71-15 ТШН автотранспорти ва ярим шатакловчи машинага 9.07.99 йилда берилган серияси АТ№ 0180920 ва АТ№ 0180906 лицензия варақаси йўқолганлиги сабабли **БЕКОР ҚИЛИНАДИ.**

ISHONCH

МУАССИС: Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси

Бош муҳаррир Мирғиёс ҚАЮМОВ

Таҳрир ҳайъати: Эркин Воҳидов, Сайёра Рашидова, Жория Алимхўжаева, Маъмура Одилова, Сафар Остонов, Маҳмуджон Расулов, Элёр Ёқубов, Виктор Зверев (бош муҳаррир ўринбосари «Ишонч-Доверие»), Мирзоҳид Содиқов, Шамсиддин Эсонбоев, Қудратилла Рафиқов, Мирфозил Олимов.

E-mail: ishonch@dostlink.net; ishonch1@dostlink.net

ТЕЛЕФОНЛАР: Котибият 56-52-78; Хатлар, реклама ва эълонлар бўлимлари 56-85-43.

Газета 1991 йил 21 мартдан чиқа бошлаган

Босишга топшириш вақти - 21.00 Топширди - 00.20

Манзилимиз: 700165, Тошкент шаҳри, «Бухоро» кўчаси, 24-уй. Наш кўрсаткичи: 133; 134

Газетага 1998 йил 11 июлда Ўзбекистон Давлат Матбуот қўмитаси томонидан 00005 рақамли гувоҳнома берилган. IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Офсет усулида босилди. Бичими А-2. Ҳажми 2 босма табоқ. Сотувда эркин нархда.

«Шарқ» нашриёт—матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41—уй.

Тиражи: 9161 Буюртма Г— 1019. 1 2 3 4 5 6